

CITITI ÎN NUMĂRUL CURENT:

Momordica – leguma din Asia care crește în Moldova

3

Resursele de energie regenerabilă – posibilități de dezvoltare

6

Dacă plantele aromatice ar avea mai multă atenție din partea statului, Moldova ar fi o țară bogată

7

Membrele Rețelelor de Socializare a Femeilor din Agricultură în vizite prin țară

9

Măsuri sporite de protecție contra Ebola

12

AGRICULTORII AU FOST PREA RĂBDĂTORI

Recent organizațiile reprezentative ale agricultorilor au chemat jurnaliștii la o conferință de presă pentru a scoate în evidență reșanțele Guvernării în politica agrară. Organizatorii au precizat din start că deși ne aflăm în plină campanie electorală, aspectul politic trebuie eliminat din motivele organizării conferinței. Agricultorii au cerut autorităților să rezolve problemele cele mai serioase din agricultură: criza din pomicultură, prețul produselor petroliere și mărirea sumei subvențiilor.

Agricultorii au declarat că tot timpul au ținut cont de posibilitățile financiare limitate a statului, precum și de aspectul politic al situației din țară, dar acum au ajuns la limită. Alexandru Slusari, președintele Asociației producătorilor agricoli UniAgroProtect a precizat că agricultorii moldoveni susțin politica de integrare europeană a statului, iar organizațiile reprezentative ale acestora au făcut tot posibilul pentru a nu admite destabilizarea situației în țară. „Însă, în aceasta perioadă crucială pentru rezistența agriculturii moldovenești, autoritățile statului nu întreprind măsuri suficiente pentru a sprijini sectorul agrar. Din primăvară agricultorii au avut suficientă răbdare, au dat timp suficient pentru Guvern, au făcut și miting de protest. Poate am fost prea naiv să cred că situația pre-electorală o să-i facă pe guvernanți mai binevoitori cu sectorul agrar”, susține Slusari.

Cea mai actuală problemă pentru agricultori este cea a compensațiilor.

Agricultorii susțin că statul a aprobat Regulamentul pentru a compensa pierderile producătorilor în urma embargoului rusesc, fără a-i consulta pe ei. Prin urmare, s-a creat situația că în prezent cantitatea de mere livrate la întreprinderile de procesare, depășește aproximativ de două ori cantitatea ce urmează a fi subvenționată. O altă problemă este că agricultorii nu știu ce vor face cu merele de iarnă. Fructele nu pot fi exportate în Uniunea Europeană fără taxe vamale, pentru că agenții economici care importă mere din Moldova au nevoie de garanție bancară. Agricultorii susțin că intrarea pe piețele europene este extrem de dificilă pentru că nu a fost rezolvată problema taxelor, care împiedică exportul fructelor pe piața Uniunii Europene (UE). În aceste condiții cei care produc mere de iarnă la fel vor avea nevoie de ajutor din partea statului pentru că riscă să aibă pierderi colosale.

Iurie Hurmuzachi, vicedirector

AGROinform susține că dintr-o parte poate părea că organizațiile de fermieri doar cer, însă nu este adevărat. „Vrem compensații, vrem subvenții, vrem motorină ieftină. Noi cerem însă doar ceea ce nu putem realiza singuri, pentru că pe de altă parte, noi facem tot posibilul pentru a aplană situația creată. Căutăm potențiale piețe de desfacere, informăm fermierii despre posibilitățile de subvenționare și îi ajutăm să pregătească aplicațiile pentru subvenții. Anul trecut ¼ din toate aplicațiile au fost elaborate cu suportul specialiștilor de la AGROinform”. Potrivit lui Hurmuzachi, problema petrolului este de-acum o glumă de prost gust, pentru că agricultorii au prezentat numeroase calcule și au adus argumente că prețurile în acest sector ar trebui să scadă, însă nimic nu se întâmplă. „Sunt pesimist și nu cred se va întâmpla ceva pozitiv. Îmi doresc acest lucru, dar mă îndoiesc de acest fapt.

Continuare în pagina 2

■ EDITORIAL

CINE MINTE PÂNĂ LA URMĂ?

Arina ROȘCA

Astăzi două probleme majore preocupă societatea moldovenească: alegerile și embargoul rusesc la fructele moldovenești. Pe de o parte campania electorală este în toi, iar actorii acestui spectacol scot în evidență realizările lor. De cealaltă parte, agricultorii

stau cu merele în livezi, nu le strâng pentru că nu au ce face cu ele. Nu au cui le vinde, fabricile de procesare le primesc pe un preț de nimic, așa că unii din ei au ajuns să hrănească vitele cu fructe.

Cei care apără interesele agricultorilor au declarat de nenumărate ori că nu-i interesează campania electorală. A fost o întâmplare că aceasta a coincis cu criza indusă de embargou. Autoritățile de profil susțin însă că aceștia aduc niște învinuiri neîntemeiate, iar declarațiile lor sunt doar acțiuni de promovare în scop electoral. Opinia publică s-a pomenit în situația că nu știe pe cine să creadă. Agricultorii spun una, autoritățile spun alta. Să luăm spre exemplu problema exportului de fructe pe piața europeană. Producătorii de fructe susțin că nu pot exporta fără probleme, adică trebuie să plătească taxe vamale. Oficialii spun însă că nu este adevărat, că de fapt nu există nici o piedică pentru exportul în UE, aducând ca argument faptul că deja au fost trimise în jur de 730 de tone de mere peste Prut. Dacă comparăm această cifră cu toată cantitatea de mere existentă în țară, ne putem face concluziile de rigoare. A fost nevoie de încă o conferință de presă, în care jurnaliștii i-au rugat pe producători să răspundă clar dacă pot sau nu exporta mere pe piața europeană. Încă o dată aceștia au răspuns că barierele există, exprimându-și speranța că poate de această dată vor fi auziți. Într-un final autoritățile au ajuns să recunoască că încă sunt anumite probleme și trebuie să colecteze informații pentru a vedea cum, cine și în ce circumstanțe aplică aceste taxe vamale.

Aparent în societate este liniște. Numai campania electorală se desfășoară în voie. Focul însă mocnește câte puțin în rândul agricultorilor. Ei își dau seama că statul depune anumite eforturi pentru a-i ajuta, dar compensațiile prevăzute și alte măsuri luate, sunt prea puține pentru a-i scoate din criză. Au de plătit datorii, de crescut copii, de achitat facturi. Merele stau în livezi acum, nu au pentru ce să le strângă. Compensațiile încă sunt pe drum. Își doresc ca măcar oficialii să recunoască gravitatea situației, nu să-i acuze că spun minciuni. Deși nu doresc să acționeze mai radical, spun că vor fi nevoiți la un moment dat să iasă în stradă. Dar când se va întâmpla acest lucru, urmează să vedem împreună. Fie că va fi în timpul campaniei electorale, fie după alegeri, consecințele acestei crize se vor vedea cu siguranță.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) **2 28 53**
Drochia (252) **2 70 32**
Edineț (246) **2 43 84**
Fălești (259) **2 29 51**
Glodeni (249) **2 40 69**
Hâncești (269) **2 34 08**

Nisporeni (264) **2 38 57**
Orhei (235) **2 49 55**
Peresecina (235) **47 2 67**
Râșcani (256) **2 45 84**
Ungheni (236) **2 34 55**
Cahul (299) **2 14 13**

AGROmediainform

Redactor-șef: Arina ROȘCA

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 1217

Tiraj: 3500

AGRICULTORII AU FOST PREA RĂBDĂTORI

Sfârșit.
Început în pag. 1

Este sigur că în scurt timp vom reveni în aceeași componență, cu aceleași probleme care nu vor fi soluționate, dar care va fi atitudinea noastră atunci, urmează să decidem. Am reușit să ținem situația sub control cu membrii noștri, dar cred că am fost prea răbdători”, a mai spus vicedirectorul AGROinform.

ÎN NORD, VITELE MĂNÂNCĂ MERE

Producătorul de mere Vlad Gamureac din s. Colicăuți, Briceni le-a spus jurnaliștilor că merele în livezile din nordul țării nu sunt culese, iar oamenii sunt disperați. „Vă declar cu toată responsabilitatea, nu se comercializează nimic. Doar 1-2-3% și atât. Nu vindem în Irak și Turcia, cum se spune. Nu vor nici partenerii noștri din România să ia merele noastre, pentru că trebuie să plătească garanție bancară. Din Polonia ei pot lua mult mai simplu, fără prea multe bătăi de cap. Nu am meritat asemenea atârnare din partea Guvernului. Ei cred că vom ieși cumva din situație. Imposibil. Poți să ieși când ai pierderi de 50 -70 %, dar când ai pierderi sută la sută, e imposibil». Președintele Consiliului de Administrare AGROinform, Alexei Ivanov, fermier din Mălăiești, Orhei susține că situația este alarmantă, iar în nordul și centrul republicii, unde sunt livezi bogate de mere, fructele stau pe jos. „Anul trecut am comercializat merele la întreprinderile de procesare cu 2 lei, iar în acest an cu 50 bani kg, la un preț de patru ori mai mic. În magazine însă prețul la suc nu s-a micșorat. Ori este o înțelegere între Guvern și întreprinderile procesatoare, ori altceva la mijloc, dar trebuie să se ia măsuri în acest sens.

Am fost într-o deplasare la Ocnița și oamenii spun că mai bine hrănesc vitele cu mere, decât să le dea la procesare».

Valeriu Cosarciuc, președintele Federației Naționale a Fermierilor a declarat că deși Guvernul a recunoscut agricultura ca ramură prioritară, doar a scris acest lucru într-un document și a uitat de agricultori. Potrivit lui Cosarciuc, regulamentul nu a fost consultat cu agricultorii, care au fost duși în eroare de un proiect de regulament care spunea că pentru a primi compensații vor putea prezenta actul de

IRONIA SORTII: ÎN ACEST AN AVEM MERE MULTE ȘI BUNE

Potrivit lui Gamureac în acest an roada de mere este extrem de bună. Numai în trei sate din raionul Briceni sunt în jur de 30 mii tone de mere. „Avem calitate extraordinară la mere. Oamenii au sădit, au luat un tractor, ei nu au reușit să facă frigidere, să se asocieze

sădească soiuri europene? Este imposibil”. Iurie Hurmuzachi, vicedirector AGROinform a precizat că în acest an producătorii au reușit să sporească substanțial competitivitatea producției. „Am sporit competitivitatea, dar deja nu avem piață. Este un cerc vicios din care nu vom putea ieși fără ajutorul autorităților”, a spus vicedirectorul AGROinform.

Agricultorii au mai declarat că anul acesta suma solicitărilor de subvenții depășește cu 150 milioane suma disponibilă. Fără suplinirea

achiziție ca document de livrare la întreprinderile de procesare. Însă, potrivit noului regulament acest act nu este un document și ei nu vor primi nici un leu compensare. De asemenea, Guvernul a promis că va acorda suport celor de la procesare ca să poată plăti, susține Cosarciuc. Însă, în prezent întreprinderile de procesare nu plătesc pentru marfa prelucrată. „Pe piața produselor petroliere rămâne adaosul comercial de 250 de euro pentru o tonă de motorină, pe când în Germania este de 61, de exemplu. Cine este interesat ca producători agricoli să plătească mai mult pentru produsele petroliere?” se întreabă Cosarciuc.

și acum sunt disperați. Livezile sunt pline cu mere, ele nu sunt recoltate, oamenii așteaptă poate cineva îi va ajuta la comercializare”. Producătorul susține să nu ne facem iluzii cu alte piețe, le căutăm, dar trebuie să înțelegem că în UE putem să ieșim doar cu 10-20% din volumul de mere din Moldova, pentru că nu avem asortimentul de soiuri preferate de europeni. „În market-uri se vând 5-6 soiuri de mere, pe care noi nu le producem. Noi avem soiuri îndreptate pentru piața rusă. Ar fi trebuit o perioadă de trecere să avem la dispoziție. Oamenii au sădit soiuri preferate de ruși, cum astăzi să

fondului de subvenționare, mulți agricultori vor da faliment, iar procesul de investiții în sectorul agrar va fi descurajat. Ei sunt nemulțumiți și de faptul că nici până astăzi Parlamentul nu a adoptat câteva legi importante pentru agricultori, cum ar fi cea privind impozitul consolidat și legea zilierilor, ce ar duce la combaterea economiei tenebre și debirocratizarea evidenței în businessul agricol. Agricultorii au oferit răgaz autorităților două săptămâni pentru rezolvarea acestor probleme, în caz contrar spun că vor fi nevoiți să iasă la proteste.

A. R.

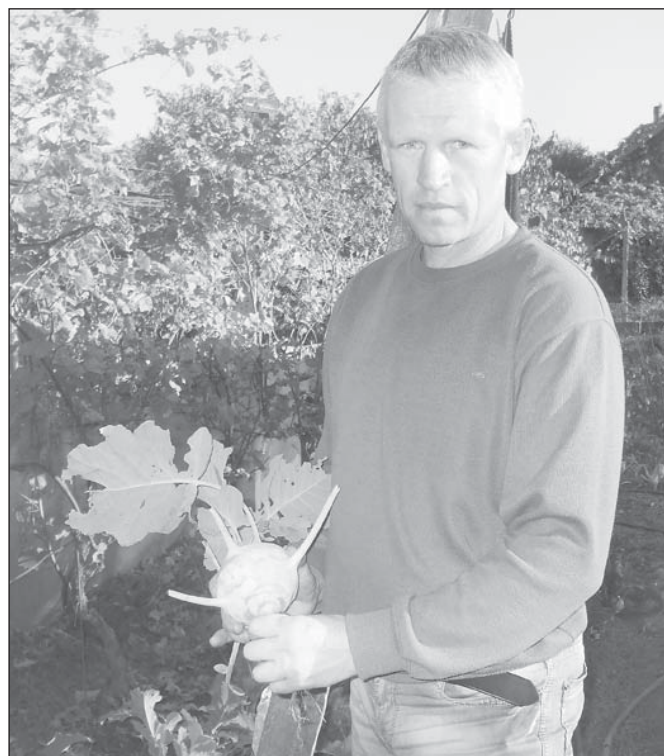
MOMORDICA – LEGUMA DIN ASIA CARE CREȘTE ÎN MOLDOVA

Zilele trecute am aflat că în Moldova crește momordica. Prima întrebare a fost ce este aceasta? Am constatat că multă lume nu cunoaște nimic despre leguma respectivă, însă putem afla detalii dacă vom merge în satul Dubăsarii Vechi, Criuleni. Pe Aurel Leahu, tânărul care a făcut o pasiune din creșterea legumelor din cele mai diverse, l-am găsit destul de ușor. Deși este implicat în mai multe activități, el are timp să se ocupe de grădinărit și să primească jurnaliștii. Momordica este cu siguranță regină în grădina lui. Pe lângă ea, acolo mai găsești roșii, numai că nu clasice, dar negre, gigant, de tip ardei sau cherry. Guliile, vinetele, ardeii, castraveții etc – sunt alte legume pe care le cultivă Aurel.

Nu a fost prea greu să-l convingem pe Aurel Leahu că dorim să vedem cum crește momordica și cum această legumă se mănâncă. Deși tânărul ne-a spus că un reportaj va fi mai reușit în perioada de vârf de creștere a legumelor, noi am insistat, fiind convinși că vom avea ce vedea. Nu ne-am înșelat. Tânărul are o grădină mică și bine îngrijită. A construit câteva sere unde cultivă cele mai diverse legume pentru consumul familiei. Atunci când are prea multe, merge cu ele la piață. Acum, la mijloc de octombrie, în grădina lui Aurel am găsit încă legume, dar cea care ne-a atras atenția a fost momordica – regina din grădina lui. Este oranj la culoare, atunci când e coaptă, sau verde în caz contrar. Are o formă lunguiață și niște zimți pe suprafața cojii. Când o deschizi găsești niște boboțe roșii, dulcii care au semințe. Este ceva complet diferit de legumele cu care suntem obișnuiți în Moldova. De fapt, momordica provine din Asia de Sud-Est ne spune Aurel, patria ei fiind India și face parte din familia bostănoaselor.

IDEALĂ PENTRU BOLNAVII DE DIABET

Aurel se ocupă de creșterea momordicilor de vreo cinci ani. Susține că sămânța a obținut-o de la un prieten și a fost curios să încerce. Leguma a crescut bine și a dat roade bogate. Însă, de cinci ani de când o cultivă, tânărul susține că nu a crescut aproape deloc interesul față de ea, nici din partea consumatorilor, nici din partea producătorilor de medicamente. Pentru că, trebuie să amintim aici, momordica este o legumă utilizată pe larg de către bolnavii de diabet zaharat. Peste hotare, studiile realizate au demonstrat că pacienții care consumă regulat momordică se simt

mai bine și ajung la o scădere semnificativă a glucozei din sânge. Aurel o crește numai pentru el, pentru că nu are piață de desfacere pentru ea. Nu are clienți permanenți deoarece lumea nu cunoaște aceasta legumă. Atunci când merge la piață cu legume tradiționale, ia cu el și câteva momordici. Însă niciodată nu știe dacă le va vinde sau se va întoarce cu ele acasă. Din când în când o solicită persoanele care cunosc și au citit despre calitățile acesteia. „O vând la bucată, cu 20, 30 sau 40 de lei. Sunt zile când dau 10 momordici, sunt zile când nu dau nici una. Atât cât să plătesc benzina cu care am venit până la piață, că mulți bani de pe ea nu mai faci”, spune Aurel. La piață oamenii îl întreabă de unde a luat crocodilii aceștia și la ce sunt buni. Sunt oameni care cunosc ce-i asta, celor mai mulți însă trebuie să le explice de fiecare dată. Au fost persoane care i-au spus că au văzut prin Rusia în magazine momordici congelate. „Uneori se apropie câte un cuplu de tineri, iar băiatul vrea să impresioneze fata și este în stare să dea o mulțime de lei pe o momordică. Atunci când văd pe cineva bolnav, o dau cu foarte puțin, că înțeleg că are nevoie”, susține tânărul.

MOLDOVA AR PUTEA PRODUCE MEDICAMENTE

Momordica care este sădită în sere începe să se coacă începând cu sfârșitul lui iunie până în octombrie. „Dacă e sădită afară, atunci se coace mai târziu, din iulie. Se mănâncă partea din interior așa numita vișină roșie sau rodia, care are un sămbure din care poate fi crescut răsadul. Este dulce la gust, privită de multe ori ca o delicatessă. După câte am înțeles, coaja e cea mai de preț la ele, este puțin amăruie, îi spune pepene amar, tibetan, indian, sau chinez”, ne spune Aurel. Potrivit lui, coaja dar și leguma în general, ajută pancreasul să producă mai multă insulină. Aurel crede că ar fi binevenit dacă producătorii de medicamente ar fi interesați de faptul că momordica poate fi crescută în țara noastră în cantități mari. El spune că în Germania se produc capsule din această legumă. „Desigur că este mai bine să-l consumi în stare naturală, cred eu. Dar ar fi minunat dacă responsabilii din domeniul sănătății ar realiza niște experimente, studii, pentru a se convinge

singuri de efectele miraculoase ale momordicii. Să zicem, mai multă lume care are glucoza înaltă consumă o perioadă momordică, apoi să dea analizele din nou și să vadă care au fost efectele. În caz că se demonstrează că leguma este bună, atunci s-ar putea produce aici medicamente din ea”, spune Aurel.

Totuși nu este prea optimist că s-ar putea întâmpla acest lucru în perioada următoare. Crede că este nevoie de timp și efort ca să putem produce capsule pe bază de momordică, deoarece vorbim despre un lung proces birocratic, pentru că leguma nu este omologată în țara noastră. „Cineva mi-a spus că a văzut o reclamă într-o farmacie că pe viitor se vor vinde capsule din momordică, dar cu siguranță acestea vor fi aduse și nu produse la noi. Dacă am putea produce aici ar fi minunat, pentru că de crescut este ușor”, zice Aurel. Potrivit lui, leguma nu este pretențioasă, crește foarte bine, dar iubește multă apă și soare. Este o problemă complicată cu materialul săditor pentru că are nevoie de temperatura ridicată ca să crească. Aurel spune că în Moldova încă nu au ajuns bolile specifice pentru ea, însă crede că în vreo 10 ani pot să apară.

CELE MAI DIVERSE LEGUME – ÎN GRĂDINA LUI AUREL

Minusul acestei legume este că dacă s-a copt, se păstrează foarte puțin, dacă nu există condiții speciale pentru asta. „Nu am unde o păstra, pentru că ea când se coace, imediat crapă, mai ales când afară sunt 37 de grade. Trebuie frigidere și să fie culeasă mai verzuie, dacă doriți să o păstrați o perioadă”, susține tânărul. Potrivit lui, frunzele legumei pot fi uscate și folosite pentru a prepara ceai, alții folosesc semințele. Pentru iarnă, unii o taie bucăți și fac infuzie, alții o consumă cu miere sau o îngheață. Dacă ar avea unde le vinde, crede că ar fi în stare să crească tone de momordici, încât ar putea asigura toți bolnavii de diabet din Moldova cu această legumă. „O doamnă mi-a spus că i-a scăzut zaharul

din sânge cu câteva unități, după ce a început să consume leguma. Trebuie însă de mâncat de câteva ori pe zi ca să aibă efecte”.

Aurel este pasionat de grădinărit. Îi place să crească tot ce este diferit de legumele tradiționale de la noi. Dacă vorbim de roșii, atunci să fie negre, gigant, de tip ardei sau cherry. Crește guliile, despre care ne spune că seamănă la gust cu varza și conțin o cantitate dublă de vitamina C decât aceasta. Nu livrează la magazine, pentru că nu are solicitări permanente, mai merge din când în când la piețele din capitală. Susține însă că pe

an ce trece este tot mai greu de vândut minimul pe care-l produce, deoarece piețele sunt invadate de intermediari și e foarte greu de ajuns acolo. Nu își dorește nici un fel de ajutor din partea autorităților, deși are destule cheltuieli pentru a crește legumele, ar vrea să aibă măcar unde le comercializa. Deși spune că nu are planuri mari pentru viitor, a recunoscut că ar vrea să crească kiwi. Suntem însă siguri că în grădina lui Aurel și mai departe își vor face loc cele mai exotice plante, care pot fi adaptate la clima noastră.

Arina ROȘCA

MAI MULT GRÂU, DAR MAI PUȚIN CALITATIV

Producția totală de grâu a Uniunii Europene (UE) pentru anul agricol 2014 - 2015 ar urma să atingă un nivel record de 154 de milioane de tone, conform prognozelor din luna octombrie ale Departamentului pentru Agricultură din SUA (USDA). Noua valoare este cu 3 milioane de tone mai mare față de prognoza din luna septembrie și cu 10,8 milioane de tone peste producția totală din 2013 - 2014, se mai arată în documentul USDA.

Producția globală de grâu în perioada iunie 2014 - mai 2015 ar urma să atingă valoarea totală de 721,7 milioane de tone, conform prognozelor USDA. Uniunea Europeană contribuie cel mai mult la recolta globală de grâu. Conform prognozelor USDA, în anul 2014 - 2015, UE va atinge o producție totală record de 154 de milioane de tone, cu 3 milioane de tone și 2 procente mai mult față de prognozele din luna anterioară, respectiv, cu 10,8 milioane de tone și 7,6% peste producția din 2013

- 2014. Creșterea prognozei privind producția de grâu a UE este pusă pe seama ploilor din lunile iunie și iulie care au contribuit la un randament record de 5,79 de tone / hectar, în creștere cu 4,3% față de anul trecut și cu 8,5 procente față de media ultimilor ani.

Totuși, ploile abundente au sărăcit calitatea culturilor de grâu din UE. Precipitațiile din lunile iunie și iulie, care au continuat până în septembrie în unele regiuni, au redus în special calitatea grâului

de panificație, se arată în documentul USDA. În UE, cea mai mare producție pentru anul 2014 - 2015 va fi cea a Franței, urmată de producția Germaniei

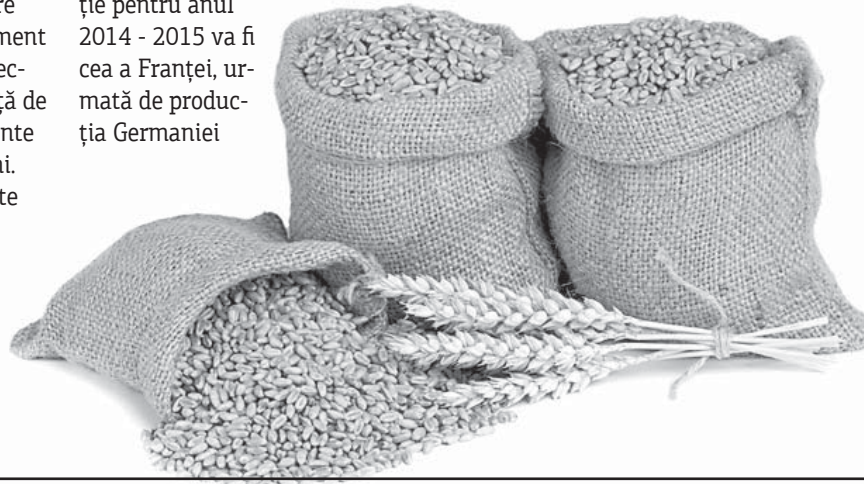
și de cea a Marii Britanii. România are o producție prognozată la 7,8 milioane de tone, în creștere cu 300.000 de tone față de anul 2013 - 2014.

Producția de grâu a Rusiei va atinge o valoare totală de 59 de milioane de tone, în creștere cu aproape 7 milioane de tone față de anul

anterior, în timp ce Ucraina va avea o producție totală de 24,5 milioane de tone, cu 2,2 milioane de tone mai mult decât în 2013 - 2014. China va avea o producție în creștere pentru 2014 - 2015, de la 122 de milioane de tone, la 126 de milioane de tone. Recolta de grâu a Indiei va atinge un total de 95,9 milioane de tone, în creștere cu 2,4 milioane de tone față de anul trecut, în timp ce Pakistan va avea o recoltă de grâu cifrată la 25 de milioane de tone, cu un milion de tone peste producția de anul trecut.

Canada va avea cea mai mare scă-

dere a producției de grâu în 2014 - 2015, comparativ cu anul anterior. Recolta totală este prognozată de USDA la 27,5 milioane de tone, cu 10 milioane de tone sub recolta din 2013 - 2014. Principalul motiv al scăderii îl reprezintă vremea rece de la începutul toamnei care i-a obligat pe agricultorii canadieni să amâne însămânțările. O altă cauză a diferenței de peste 26% dintre cele două producții anuale este faptul că, în anul 2013 - 2014, Canada a avut o producție record de grâu și, chiar și în condiții meteo mai bune, recolta din 2014 - 2015 tot nu ar fi atins valoarea de anul anterior. Printre țările cu producții în scădere se mai numără Statele Unite ale Americii și Turcia.

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 16.10.2014

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	6.00	10.00	7.00	6.00	14.00	10.00	6.00	15.00	13.00	6.00	14.00	12.00	7.00	7.00	7.00
Cartofi	1.50	1.80	1.80	1.30	5.00	2.00	2.50	5.00	3.00	3.00	6.00	5.00	3.50	4.00	3.50
Castraveți	-	-	-	15.00	16.00	16.00	12.00	16.00	14.00	13.00	16.00	14.00	12.00	12.00	12.00
Ceapă albă	-	-	-	6.00	6.00	6.00	8.00	8.00	8.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	2.00	3.00	2.50	2.50	3.50	3.00	2.50	4.00	3.00	3.50	5.00	4.00	3.00	4.00	3.00
Ceapă roșie	-	-	-	6.00	6.00	6.00	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	35.00	35.00	35.00	35.00	38.00	35.00	40.00	45.00	40.00	30.00	30.00	30.00
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	12.00	15.00	15.00	-	-	-	-	-	-
Gogoșari	5.00	15.00	12.00	6.00	12.00	9.00	10.00	17.00	15.00	18.00	20.00	18.00	17.00	17.00	17.00
Morcov	3.00	4.00	3.50	2.50	5.00	3.50	2.00	4.00	3.00	4.00	6.00	5.00	4.00	4.00	4.00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Praz	-	-	-	-	-	-	10.00	12.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	3.00	3.00	3.00	4.50	6.00	4.50	3.00	4.00	4.00	6.00	6.00	6.00	4.00	4.00	4.00
Roșii de seră	-	-	-	-	-	-	12.00	20.00	15.00	9.00	16.00	14.00	12.00	15.00	12.00
Roșii de câmp	6.00	12.00	9.00	12.00	14.00	12.00	10.00	15.00	12.00	4.00	6.00	5.00	7.00	8.00	8.00
Salată	-	-	-	-	-	-	50.00	60.00	50.00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	2.00	2.50	2.50	2.50	3.50	3.50	3.00	5.00	4.00	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00
Usturoi	-	-	-	20.00	25.00	20.00	15.00	25.00	20.00	30.00	35.00	30.00	20.00	20.00	20.00
Varză	2.00	2.50	2.50	2.00	3.50	2.50	2.00	2.50	2.50	2.50	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	20.00	35.00	35.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	18.00	18.00	18.00	16.00	20.00	16.00	20.00	20.00	20.00	15.00	18.00	15.00
Varză de pechin	-	-	-	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	15.00	18.00	18.00	-	-	-
Varză roșie	-	-	-	9.00	9.00	9.00	8.00	9.00	8.00	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	7.50	10.00	9.00	8.00	15.00	12.00	10.00	16.00	12.00	8.00	8.00	8.00
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	22.00	22.00	22.00	-	-	-	20.00	20.00	20.00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.00	35.00	35.00	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	22.00	22.00	22.00	20.00	22.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	23.00	24.00	24.00	22.00	24.00	22.00	-	-	-	25.00	25.00	25.00
Mandarine	-	-	-	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	22.00	-	-	-	-	-	-
Mere	2.00	4.00	3.50	2.50	4.50	3.50	3.00	5.00	4.00	3.00	5.00	4.00	3.50	4.00	3.50
Mere Golden	2.00	4.00	3.00	3.50	4.50	4.00	3.00	5.00	4.00	4.00	5.00	5.00	4.50	5.00	4.50
Mere Idared	-	-	-	3.00	3.50	3.00	2.50	4.00	3.50	3.50	4.00	4.00	-	-	-
Mere Richard	-	-	-	4.00	5.00	5.00	3.00	5.00	4.00	5.00	6.00	6.00	4.50	5.00	5.00
Miez de nucă	95.00	100.00	100.00	-	-	-	-	-	-	95.00	100.00	100.00	-	-	-
Pere	8.00	10.00	8.00	8.00	9.00	9.00	10.00	15.00	12.00	8.00	12.00	10.00	-	-	-
Portocale	-	-	-	20.00	22.00	22.00	20.00	20.00	20.00	-	-	-			
Prune	-	-	-	12.00	12.00	12.00	5.00	10.00	10.00	6.00	10.00	8.00	5.00	6.00	6.00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	25.00	30.00	25.00	25.00	25.00	25.00	-	-	-
Struguri albi de masă	12.00	12.00	12.00	6.00	9.00	8.00	6.00	10.00	8.00	8.00	12.00	10.00	5.00	5.00	5.00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	6.00	7.00	7.00	6.00	8.00	7.00	6.00	8.00	8.00	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	-	-	-	8.00	13.00	10.00	8.00	12.00	10.00	5.00	5.00	5.00

CRIZA MERELOR

Rușii au returnat zilele trecute mere care erau transportate din Belarus în Surgut. Chiar dacă exista un certificat fitosanitar al Republicii Belarus, care însoțea produsele, din care reieșea că merele sunt de origine belorusă, în timpul controlului fitosanitar inspectorii de la „Rosselhoznadzor” au decis că fructele au fost crescute în Moldova, dovadă fiind marcajul de pe lăzi. Producătorii moldoveni recunosc că exportul de mere în Belarus a crescut simțitor, făcând aluzii la faptul că fructele ar putea ajunge în Rusia ilegal. Totuși, acest fapt nu schimbă semnificativ situația din sector. Producătorii nu au suficiente piețe de desfacere pentru fructele din acest sezon. Merele stau în livezi, iar piața europeană este, în continuare greu de cucerit.

Rușii nu au admis intrarea pe piața lor a unui lot de 19 tone de mere, care erau transportate spre Surgut. Merele veneau din Belarus și au fost reținute în regiunea localității Kruglovka, regiunea Smolensk. Potrivit unui comunicat al „Rosselhoznadzor”, inspectorii au stabilit că merele proveneau din R. Moldova, fapt demonstrat de marcajul de pe lăzi. Importul de mere moldovenești este interzis în Rusia, se spune în comunicat, de aceea lotul de fructe a fost returnat expeditorului. Nu este primul caz când Rusia întoarce merele aduse din Belarus, motivând că sunt moldovenești. Ultima dată, inspectorii fitosanitari au întors în august 20 de tone de mere, iar în septembrie au blocat un lot de 19 tone de mere din Kazahstan, motivul fiind că merele de fapt provin din R. Moldova.

Între timp membrii Asociației producătorilor și Exportatorilor Moldova-Fruct au ieșit în fața opiniei publice declarând că în prezent producerea și comercializarea merelor se află în cea mai severă criză din ultimii 20 de ani și totul este din cauza embargoului rusesc. Până în acest an 90 la sută din me-

rele moldovenești plecau spre Rusia. Producătorii susțin că dacă în lunile octombrie 2013 numai în Rusia erau exportate 73 mii de tone de mere, în aceeași perioadă a acestui an, cu greu vor fi exportate cam 30 mii tone de mere pe toate piețele posibile.

PRODUCĂTORII DE MERE SUNT PESIMIȘTI

Agricultorii susțin că în acest an recolta de mere este cu 15 % mai mare ca anul trecut. Iurie Fală, directorul executiv Moldova Fruct susține că sprijinul financiar oferit de Guvern, în valoare de 138 mil. de lei nu acoperă nici pe departe necesitățile reale ale producătorilor de fructe. La fabricile de procesare au fost livrate deja 110 mii tone de mere, în condițiile în care Guvernul a decis să acorde compensații doar pentru 60 mii de tone de mere. « După ce pe parcursul anului agricultorii au investit ca să aibă o recoltă bogată, acum mulți dintre ei sunt în situația în care la anul nu vor avea resurse pentru a-și continua activitatea. Agricultorii sunt împovărați cu credite și datorii, iar fără ajutorul

statului nu vor putea face față situației », a spus Fală.

Anterior, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) a emis un comunicat în care a declarat că pentru susținerea pomicultorilor au fost alocați bani ce vor fi repartizați din 15 octombrie. De asemenea, cu ajutorul Guvernului s-au identificat piețe de desfacere a fructelor în Uniunea Europeană, Belarus, Kazahstan, Turcia și alte țări, se spune în comunicat.

Producătorii de fructe însă o țin pe a lor și spun că nu pot exporta în acest moment fructe pe piața din România, fără a plăti garanție bancară. Constantin Furculiță, producător de fructe din Soroca spune că taxa se percepe în dependență de prețul din

factură. „Dacă acesta este mai mic de 46 eurocenți/kg se percep taxe. Dacă acesta este de 45 cenți, garanția este de 5%, la 40 de cenți constituie - 7% și cu cât este mai mic prețul, cu atât garanția este mai mare. În plus mai este perceput drept garanție și TVA-ul. Astfel pentru a comercializa mere este necesar să depui o garanție care poate depăși prețul mărfii, iar mai apoi trebuie să aduci facturi în care să demonstrezi că ai comercializat marfa la prețul declarat inițial”, spune producătorul. Prin urmare, ca să meargă să vândă în România un tir de mere, un producător trebuie să ducă marfa, să scoată din buzunar prețul unui tir (5-6 mii de euro), să-i lase ca garanție, să

vândă merele, să încaseze banii, apoi să meargă la Departamentul vamal al României să demonstreze că a vândut merele nu mai ieftin ca prețul de factură, pentru că altfel, iar este taxat. „De la Minister ne spun că din 20 septembrie nu este nici o problemă, dar avem exporturi care nu pot fi făcute. Colaboratorii de la vama română afirmă că pentru exporturile din Moldova nu există o altă opțiune de sistem, iar aceste lucruri trebuie decise la Bruxelles”, mai spune Furculiță. Anatol Plăcintă, producător de fructe din Ungheni recunoaște că anterior a declarat că are un contract cu partea română și va încerca să se lanseze pe această piață. Din păcate, spune acesta, din cauza barierelor, recent patru ca-

mioane cu mere nu au putut fi trimise la destinație.

De asemenea MAIA susține că producătorii de fructe nu au depus cereri pentru a participa la licitația care le va permite să livreze merele în școli și grădinițe. De cealaltă parte, producătorii spun că au decis ca de acest proces să se ocupe producătorii mai mici, iar fructele vor ajunge în toate școlile. Totuși ei susțin că și aici se confruntă cu o mulțime de probleme. Anatol Plăcintă spune că a câștigat licitația pentru a livra merele în raionul Ungheni. « Trebuie să duc 162 de tone de mere la peste 100 de instituții. Noi suntem producători, nu avem infrastructura necesară. Trebuie să ai transport, nu poți să duci tone de mere la o școală, trebuie să mergi în fiecare săptămână să descarci câte puțin. Suntem uneori și hamali pentru că nu are cine le descărca ».

La final producătorii au declarat că în prezent niciunul din ei nu vorbește despre venituri, ei își doresc măcar cumva să poată ieși la mal cu ajutorul autorităților, în caz contrar spun că vor fi nevoiți să-și apere interesele fie la masa de tratative, fie în stradă.

A.R.

RUȘII INSPECTEAZĂ FABRICILE DE CARNE DIN MOLDOVA

O echipă de specialiști de la Serviciul Federal de Supraveghere Veterinară și Fitosanitară din Moscova se află la Chișinău. Aceștia verifică timp de cinci zile întreprinderile producătoare de carne din țara noastră.

Specialiștii ruși vizitează întreprinderi care furnizează materie primă și cele care asigură procesul de fabricare, dar și instituțiile responsabile de controlul producției. Ion Sula, directorul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) a declarat pentru presă că scopul misiunii este de a evalua

și de a inspecta unitățile care exportă carne pe piața Uniunii Vamale. „Se vor familiariza cu procesul de producere a cărnii la fermele din țară. Vor să verifice trasabilitatea produselor din Moldova. Totodată, să evalueze care este starea sanitară la unitățile de procesare, pentru că ultima inspecție de așa gen a

fost făcută în 2011”.

În prezent, patru companii din Moldova sunt autorizate să exporte carne pe piața Uniunii Vamale, inclusiv în Rusia și Belarus. Potrivit lui Ion Sula, inițial au fost autorizate șapte întreprinderi care puteau să facă exportul pe teritoriul Uniunii Vamale, însă în prezent sunt doar

patru întreprinderi care exportă carne de bovină și ovină pe piața Uniunii

Vamale. Toate patru companii exportă în carcase și semicarcase, numai o

companie exportă carne dezosată.

Acest control are loc după ce în luna iulie, Rosselhoznadzor a interzis importul de produse din carne din Moldova, pe motiv că nu ar corespunde normelor fitosanitare și cerințelor Uniunii Vamale. Rusia a impus țării noastre restricții la importul de carne dezosată și procesată. În prezent, în Rusia este permisă doar livrarea carcaselor de porc, vită, oaie și cal.

RESURSELE DE ENERGIE REGENERABILĂ – POSIBILITĂȚI DE DEZVOLTARE

Asociația pentru Politică Externă (APE) a invitat zilele trecute jurnaliștii la o ședință a Clubului de Presă. În cadrul întâlnirii, Victor Chirilă, directorul executiv APE și Vadim Ceban, expert asociat, au abordat tematica securității energetice a R. Moldova. Specialiștii au prezentat un studiu despre cum am putea consolida securitatea energetică a țării, valorificând domeniul resurselor energetice regenerabile.

Potrivit lui Victor Chirilă, domeniul resurselor energetice regenerabile este unul deosebit de important pentru țara noastră. El susține că până în prezent s-au făcut anumite lucruri bune și s-au înregistrat unele progrese, în special la capitolul legislație, precum și s-au creat niște instituții necesare pentru susținerea acestui domeniu. Totuși, după el, autoritățile au încă mult de muncit pentru a diversifica piața resurselor energetice a R. Moldova.

Expertul Victor Chirilă a amintit despre faptul că suntem dependenți în jur de 95 % de sursele externe de energie, iar pentru noi sectorul resurselor de energie regenerabilă ar trebui să fie important pentru a ne asigura securitatea energetică. „Astăzi nivelul de valorificare al acestor resurse este destul de redus, numai 4-5%. Însă în această statistică sunt înregistrate doar persoanele juridice, iar dacă luăm în calcul și casele particulare în care sunt instalate cazane pe biocombustibil, atunci această cifră se ridică la 12%”, susține Ceban. Potrivit acestuia, obiectivul național și internațional al

R. Moldova este utilizarea a 20 % de energie din resurse regenerabile în consumul final brut de energie către anul 2020. Expertii au prezentat posibilitățile prin care Guvernul poate ajunge la un asemenea rezultat. „Fiind o țară cu

zise, există două surse care au un potențial destul de bun, este vorba de energia eoliană și cea solară.

INVESTIȚII MARI – COSTURI MARI?!

Energia regenerabilă nu poate concura cu energia tradițională, spun experții, iar pentru a facilita investițiile în resursele regenerabile urmează a fi oferite anumite stimulente. Aceste sunt diverse și utilizate pe larg la nivel european. Cel mai răspândit este tariful-plafon, care oferă investitorului posibilitatea de a-și

mul nostru electro-energetic nu poate suporta toate aceste investiții. Solicitări sunt duble –triple în raport cu ceea ce ne putem permite noi, atât social, cât și tehnic. În strategia energetică avem o capacitate de a fi instalate către anul 2020 turbine cu capacitatea de 400 MW atât pentru energie eoliană, cât și solară. Aceste instalații vor aduce investiții cuprinse între suma de 250 mil și 600 mil de euro, dar ele vor trebui răscumpărate, astfel că autoritățile trebuie să fie atente atunci când aleg investitorii”, spune Ceban. Potrivit specialiștilor,

a investitorilor va fi un exercițiu important pentru guvern. De asemenea, consumatorii vor trebui să cunoască bine costurile pe care le vor suporta în urma implementării acestor investiții”. Conform spuselor sale, guvernul trebuie să abordeze cu prudență investițiile în sursele de energie alternative, plecând de la experiența tristă a unor țări europene, când acestea, fiind în criză, au ajutat la finanțarea unor proiecte de energie regenerabilă, iar atunci când granturile se terminau, proiectele falimentau.

tente cu timpul nu vor face decât să se scumpească. Potrivit datelor agențiilor internaționale pentru eficiență energetică, până în anul 2035, 50% din energia consumată va proveni din surse regenerabile. „Costurile acestor investiții sunt mari. Trebuie să ajustăm cadrul normativ și să stabilim clar obiectivele. Ele au fost de acum definite în Strategia Energetică – 2020, potrivit căreia către anul respectiv trebuie să avem 20 % energie utilizată din surse regenerabile. La nivel de populație, prin dezvoltarea acestui domeniu vor fi create mai multe locuri de muncă la nivel regional, vor exista costuri mai mici și energie mai multă din aceste surse, nu va exista tendința de dependență de sursele externe de energie. De asemenea, cultura consumului de energie va fi alta, oamenii vor fi mai economi și nu vor avea tendința să consume mai multă energie decât este necesar”, a mai spus Ceban.

Studiul privind posibilitatea dezvoltării resurselor regenerabile a fost prezentat în cadrul raportului „Dezvoltarea Energiei Regenerabile în Republica Moldova: realități, capacități, opțiuni, perspective”, elaborat cu suportul Fundației Est-Europene, din sursele acordate de Guvernul Suediei prin intermediul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.

A.R.

industria agro-alimentară bine dezvoltată, putem utiliza sursele de biomasă și ajunge la obiectivele dorite fără mari eforturi și costuri,” susține expertul. În ce privește generarea energiei electrice propriu-

răscumpăra investiția, dar nu din contul tarifului exagerat pentru consumatorul final.

„Există o cerere destul de mare de investiții în energia eoliană și solară în R. Moldova, numai că siste-

urmează a fi efectuată o selecție, pentru a nu permite oricui să intre în sistem, pentru că acesta are anumite limite: tehnice, economice și sociale. „Se vor face niște licitații, iar modul de selectare

UN DOMENIU DE VIITOR

Expertul a subliniat că tranziția la energia regenerabilă este necesară, pentru că sursele de energie exis-

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORIILOR „AGROINFÖRM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri (acreditați la programele IFAD și proiectul ACED)
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați
oficiul național de coordonare
și organizațiile regionale
ale Federației AGROinform
Tel.: 373 22 23 56 98
Fax: 373 22 23 78 30
www.agroinform.md
www.agravista.md

DACĂ PLANTELE AROMATICE AR AVEA MAI MULTĂ ATENȚIE DIN PARTEA STATULUI, MOLDOVA AR FI O ȚARĂ BOGATĂ

Cândva R. Moldova producea anual tone de ulei eteric din plante aromatice, pe care îl exporta peste hotare. Acest domeniu era destul de dezvoltat, pentru că țara noastră este favorabilă din punct de vedere climateric pentru creșterea plantelor aromatice și medicinale. Companii cu renume, producătoare de cosmetice, importau uleiuri din Moldova. Cu anii, acest sector a decăzut. Totuși, de curând francezii și-au exprimat interesul să contribuie la renașterea acestei ramuri. Specialiști susțin că creșterea plantelor aromatice pentru uleiuri eterice ar putea fi extrem de profitabilă pentru agricultori. **AgroMediaInform** a discutat despre toate problemele cu Maria Goncariuc, șefa Laboratorului plante medicinale și aromatice din cadrul Institutului de Genetică și Protecție a Plantelor al AȘM.

- Cum ați început să lucrați cu plantele aromatice și medicinale?

- După ce am susținut teza de doctor în biologie, mi s-a propus să mă ocup mai departe cu plantele aromatice. Vreau să precizez că plantele aromatice sunt și plante medicinale. Nu toate plantele medicinale sunt aromatice, doar acelea care conțin ulei esențial. Toate aromele plantelor depind de conținutul de ulei esențial și ce componență are el. Teza mea de doctor a fost despre citologia grăului. Sunt însă un om care tot timpul vrea să învețe ceva nou. Având în vedere că domeniul plantelor aromatice era puțin cunoscut din punct de vedere științific la noi în republică, am acceptat foarte ușor propunerea de a mă reorienta. Am trecut atunci de la Academie la Asociația științifică de producere Viorica, care avea un sector de cercetare, cu stație experimentală, 20 de gospodării specializate, 10 uzine de procesare – era un complex mare și urma să construiască fabrica de parfumerie și cosmetice. Am început să lucrez cu salvia sclarea – era ceva absolut nou pentru mine și foarte fascinant, fiindcă cultura în câmp e dumnezeiască. Multe lucruri nu le cunoșteam, astfel că a trebuit să stau în bibliotecă. Încet am descoperit un nou tip de androsterilitate (tehnică genetică utilizată pentru obținerea semințelor hibride din plante, în vederea utilizării acestora în scop industrial – n.r.). Mi s-a propus să creez genotipuri noi de plantă adaptate la condițiile climaterice din țara noastră. Am studiat floarea și tot ce ține de crearea soiurilor, hibrizilor, genotipurilor. Mi s-a părut fascinant când am descoperit un nou tip de androsterilitate, pentru că nu în fiecare zi se întâmplă asemenea lucruri. Întâlnisem acest tip de androsterilitate în Crimeea,

dar la noi nu era. Studiile de mai departe au arătat că acest tip de androsterilitate nu poate fi folosit, totuși am pus baza cercetărilor în genetica speciei salvie sclarea în R. Moldova.

- Cât de dezvoltat era acest domeniu în perioada sovietică?

- În acele timpuri Moldova producea 25 % din tot uleiul esențial produs de uriașa Uniune Sovietică. Cam 160-200 tone de ulei esențial anual, care era exportat datorită contractelor încheiate de Ministerul Agriculturii al fostei URSS. Companii mari de cosmetică din lume cumpărau ulei esențial din Moldova. Când a dispărut URSS, au dispărut și contractele. Țara nu mai avea contracte, producătorii nu aveau unde exporta, uleiurile au rămas o perioadă în stoc, multe din ele s-au furat, nu se știe cum au trecut peste hotare, atunci au fost probleme în toate ramurile economice. Atunci când producătorul nu are unde vinde, el nu va mai produce, pentru că aceasta înseamnă cheltuieli. Erau atunci 10 fabrici care s-au oprit din producerea uleiurilor. Plantațiile s-au defrișat, s-au menținut doar două-trei gospodării. În acea perioadă numai Asociația Viorica avea 40 mii de ha, din care 30 % era cultivată cu plante aromatice. Levănțica se cultiva pe 4900 de ha, în prezent avem un ha. Salvia sclarea ajungea în unii ani până la 8 mii de ha. Abia prin 1999-2000 au apărut investitori străini, noi forme de organizare, s-a început dezvoltarea ramurii. În prezent de exemplu ulei esențial la salvie sclarea se produce puțin, dar concret, un alt fel de procesare, un produs mai scump, căutat. Acum de tot avem cam vreo 4 mii de ha de plante aromatice și medicinale.

- Spuneți-ne mai detaliat cu ce vă ocupați la Institut?

- Câmpul nostru experimental are o biodiversitate extraordinară. Nu numai după culoare. Avem soiuri timpurii, medii, tardive, o gamă întreagă de genotipuri din care putem crea orice ar comanda cineva. În ce privește salvie sclarea avem șapte soiuri omologate și brevetate. Soiurile sunt create pentru clima de la noi. Când au venit primii investitori francezi au adus diferite soiuri de salvie sclarea din Ucraina, Rusia etc. Cel mai bine s-au comportat cele de la noi, pentru că fiecare soi este creat pentru un anumit microclimat. Avem gospodării specializate numai în cultivarea salviei sclarea de exemplu. Perioada când are producția cea mai ridicată de drog, materie primă, ulei esențial și alți compuși este de 10 zile. Dacă firma are suprafețe mari de plantă, nu reușește să recolteze în zece zile, iar unitățile de procesare nu reușesc să proceseze atâta materie. Pentru asta a fost nevoie de soiuri timpurii, medii, tardive. Noi punem la dispoziția celor care doresc această gamă de soiuri. Salvia timpurie începe să înflorească mai devreme decât levănțica, deci am mers contra naturii, pentru că în natură mai întâi înfloresc levănțica în iunie, salvie în iulie, mărarul în august. Am creat soiuri care înfloresc mai devreme, astfel am extins perioada de recoltare până la 27-30 de zile. Nu lucrăm doar cu salvie. Am creat trei soiuri de plante de proveniență hibridă pentru levănțică. S-a folosit un nou tip de hibridare care până la noi nu l-a utilizat nimeni. În general nu se folosea hibridarea la levănțică, pentru că este foarte greu de lucrat cu ea, florile sunt mărunte, legarea semințelor este dificilă din punct

de vedere tehnic. Noi am reușit să creăm câteva sute de hibrizi din care am ales trei soiuri-clone. Ele se deosebesc după perioada de vegetație, de recoltare cât și vizual, după culoare. Soiurile sunt brevetate și crescute în gospodării. De asemenea, cred că am umplut republica cu calendarul. Am vândut la toți care s-au adresat la noi. Ei la rândul lor au căpătat soiul și l-au dat mai departe. Totuși cred că această plantă ar trebui să fie cultivată pe suprafețe mai mari, iar fabricile de medicamente să o solicite. Calendarul este una din plantele utilizate pe larg în fitoterapie, iar alături de mușetel, poate trata 101 de maladii. Noi nu profităm suficient de beneficiile plantelor. Multe boli se tratează mult mai bine cu plante decât medicamente.

- Este dificil de cultivat plantele aromatice? Sunt pretențioase?

- Nu sunt pretențioase pentru cei care știu la timp ce să facă și când să facă. Ai întârziat o zi, ai pierdut un procent sau două din ulei, ai întârziat o săptămână ai pierdut 10 %. Totul este foarte exact. Așa sunt toate culturile, pur și simplu la noi se știe a cultiva bine grâul, floarea soarelui, porumbul, rapița, mai puțin plantele aromatice. Plantele medicinale și aromatice trebuie semănate pe soluri libere de buruieni. Dacă nu sunt buruieni, înfloresc în anul întâi de vegetație, al doilea și al treilea. În trei ani de ani de zile pot să dea aproape 20 de tone de materie primă, în anul doi este cea mai mare producție de ulei și materie primă. Soiurile noastre sunt rezistente la iarnă din Moldova. Le putem recolta și produce ulei

esențial trei ani. Anterior pentru semănat era nevoie de 10-12 kg de semințe la ha, uneori chiar 18 kg, dar semința e mărunță și costă. Pentru soiurile noastre, care sunt foarte ramificate, este nevoie doar de 4-5 kg de semințe la ha, de-acum este o economie la crearea plantației. Sunt rezistente și la secetă. În 2012 a fost o secetă clasică în țară, dar soiurile noastre au dat o producție mare de ulei la ha. Din păcate cei care cultivă plantele aromatice nu respectă întotdeauna indicațiile noastre referitor la creștere, îngrijire, cultivare. Prin urmare ei nu obțin profitul care vor, iar aici nu mai este vina noastră.

- Cei care vor să înceapă o afacere cu plante aromatice pot primi sprijin de la dvs?

- Noi suntem la dispoziția celor care doresc să organizeze plantații, dar trebuie să avem comanda dinainte, pentru că eu nu pot să produc de exemplu butași de levănțică și să nu am cui vinde. Comanda ar trebui să fie făcută cam cu doi ani înainte. În acești doi ani producătorul își va curăța câmpurile de buruieni, își va asigura utilajul de procesare, sau se va asocia cu cineva pentru a crea o unitate de procesare a materiei prime. Toate acestea necesită timp și bani, între timp noi îi creștem materialul săditor. Rezerve întotdeauna avem, dar nu pentru suprafețe mari. Nu poți să crești zeci de tone de semințe și să hrănești șoarecii cu ei. În fiecare an avem contracte de implementare, vinдем material săditor și semincer în republică. Nu putem vinde peste hotare pentru că soiurile noastre nu sunt omologate acolo. Sunt agricultorii interesați de a crește plante aromatice, dar după întrebarea dacă putem să-i ajutăm să facă plantații, apare cea unde o să realizeze marfa?

- ... dar nu au unde să realizeze marfa?

- Au fost francezii, sunt interesați, dar există o mulțime de condiții și situații. Cei care au fost la întâlnirea în cauză au văzut că ei gândesc într-un fel, iar producătorul nostru gândește altfel. Producătorii de la noi vor ca intermediarii să le poarte grijă, să nu aibă mari bătaii de cap. Cei din afară nu fac așa. Ei se unesc în asociații și decid împreună care este prețul. Asociația lucrând mulți ani împreună pot asigura anual o anumită cantitate de ulei esențial, își asigură un venit constant și au cumpărători permanenți. Se știe că fiecare intermediar își ia 20 % din profit și atunci pierde producătorul. Francezii au spus că-i vor învăța

pe ai noștri să-și vândă producția, la început pe internet, să o prezinte frumos. Noi mai avem până a ajunge la calitate din acest punct de vedere. De asemenea, trebuie să fie rezolvată problema cu procesarea materiei prime. Este nevoie de utilaj bun. Calitatea uleiului esențial depinde de soi, de plantă, de recoltare, dar și de procesare. O problemă este și lipsa forței de muncă, totuși multe procese pot fi mecanizate. Desigur tehnică necesită bani, dar am înțeles că acest domeniu va fi subvenționat și din partea UE și a statului. Ceea ce producem noi în țară nu este foarte mult. Însă dacă ajungem la calitate bună, dar putem ajunge pentru că clima din Moldova este favorabilă, atunci putem produce soiuri de plante care vor concura cu succes cu cele de peste hotare. De exemplu, cu câțiva ani în urmă în Franța a înghețat complet levănțica. Noi încercăm să facem soiuri care să nu înghețe. Am ales soiuri care au cel mai înalt conținut de ulei și sunt cele mai rezistente la iarnă. În 2002 – 2003, când a înghețat grâul, viile, livezile, soiurile noastre de levănțică nu au fost afectate. Prin urmare putem pune la dispoziția producătorilor soiuri care nu le-ar aduce pierderi. Dacă au totuși pierderi, este pentru că fac greșeli în timpul cultivării și procesării.

- Cum vedeți viitorul acestei ramuri?

- Viitorul îl văd luminos și profitabil. Avem nevoie de niște seminare, o școală cu cei care vor să înceapă o afacere în acest sens. Omul aude, înțelege că este profitabil, dar nu știe cu ce să înceapă. Multe plante ar putea să fie cultivate în gospodării țărănești, pe 1-2 ha. La Institut facem cercetare, dar cu organizarea cursurilor ar trebui să se implice poate Ministerul Agriculturii și noi cu mare plăcere vom colabora. Atunci când încheiem contracte cu producătorii le oferim asistență consultativă. Timp de doi ani ei se pot adresa la noi, mergem chiar la ei în gospodărie, numai să înceapă să producă. Dacă plantele aromatice și medicinale ar avea aceeași atenție din partea statului cum are vițade-vie, vinul, merele, pâi noi am fi o țară foarte bogată, pentru că aceste specii aduc profit mult mai mare. Putem câștiga foarte mult din cultivarea, procesarea și realizarea cu cap a acestora. Europa este o piață de desfacere uriașă pentru plantele aromatice și uleiurile din ele.

- Vă mulțumim.

Arina ROȘCA

10 REGULI DE URMAT ATUNCI CÂND PLANTAȚI UN POM FRUCTIFER

Cea mai bună perioadă din an pentru a planta pomi fructiferi este 20 octombrie - 20 noiembrie. Cum ne apropiem de sezonul de plantat, vă oferim câteva sfaturi de la specialiștii în pomicultură. Regula spune că, în sezonul de toamnă, momentul cel mai prielnic pentru plantarea pomilor fructiferi este cu două-trei săptămâni înainte de îngheț. Pomicultorii au câteva sfaturi pentru cei care vor să planteze pomi în grădină (sau, de ce nu, să înființeze o livadă) în perioada următoare:

1. Înaintea plantării propriu zise se sapă gropi de 50-60 de centimetri lățime, 50-60 de centimetri lungime și 50-60 de centimetri adâncime. E bine să săpați aceste gropi cu câteva zile sau săptămâni înainte;

2. Se fasonază rădăcina pomului. Fasonearea rădăcinii implică îndepărtarea rădăcinilor vătămate și scurtarea vârfurilor la cele lungi;

3. Pomul se introduce apoi într-o mocirlă. Aceasta se compune din balegă proaspătă de bovine, pământ și apă. Aveți grijă ca fiecare ramificație să fie acoperită cu această compoziție;

4. Pomul trebuie plantat la adâncimea la care a crescut în pepinieră. Dacă nu ați întrebat vânzătorul, puteți să vă orientați după punctul de altoire. Acesta trebuie să se afle la 2-3 cm deasupra nivelului solului. Pe măsură ce se pune pământ peste rădăcini, se efectuează tasarea prin călcare;

5. La plantare, folosiți, pe lângă pământ și gunoi fermentat de grajd. Atenție, nu folosiți gunoi proaspăt, deoarece compromiteți șansele ca pomul să se prindă. Folosiți 10-15 l de apă pentru a uda;

6. E bine ca, atunci când săpați groapa, să așezați pământul scos în două grămezi: una cu pământul de deasupra (primii 20 de cm) și cealaltă cu restul. Când plantați pomul, puneți pământul scos de deasupra la fund și cel scos de la fund deasupra.

7. Plantarea se face astfel: Se face un mușuroi sub rădăcinile pomului, pe fundul gropii. Apoi, se trage pământul cât să acopere rădăcinile, se calcă, se pun 4-5 kg bălegar bine putrezit, se trage un nou strat de pământ și se calcă, iar peste nivelul gropii se face un mușuroi care în primăvara se nivelează;

8. Trebuie să știți că adăugarea de îngrășămintă chimice este total contraindicată. Acestea micșorează mult șansele ca planta să se prindă;

9. Dacă decideți să puneți mai mulți pomi, distanța dintre ei trebuie să fie de minimum 4-5 metri. Excepție fac vișinii, care se pot planta la 3 metri unul de celălalt. Perii, prunii, caișii, piersicii pot fi plantați la 4 metri unul de altul, iar merii și cireșii, la 5 metri;

10. Pentru ca pomul să crească drept, puteți înfișa în groapă – de preferință înainte de plantare, pentru a nu afecta rădăcinile pomului – un par înalt. Legați pomul de acest par.

Următoarea perioadă propice plantărilor de pomi fructiferi este 1 martie - 20 aprilie.

ALEGEȚI CU GRIJĂ MATERIALELE DE CONSTRUCȚIE

Agencia pentru Protecția Consumatorilor ne recomandă că atunci când vrem să cumpărăm materiale de construcție trebuie să fim foarte atenți. Acestea trebuie alese cu mare atenție, pentru a asigura construcției rezistență, stabilitate și durabilitate la diverse solicitări la care este supusă în timpul exploatarei. Potrivit specialiștilor agenției, o bună funcționalitate a unei construcții depinde nu numai de proiectare, ci și de alegerea corespunzătoare a materialelor și calitatea acestora.

În septembrie, Agenția pentru Protecția Consumatorilor (APC) a inițiat mai multe controale planificate în care a verificat materiale de construcții ce sunt comercializate de agenții economici din întreaga țară. În urma controalelor s-a constatat că cele mai frecvente încălcări sunt: marcarea incompletă a produselor expuse spre comercializare; lipsa instrucțiunilor de utilizare în limba de stat; lipsa informației pentru consumatori în limba de stat; lipsa registrului de reclamații; utilizarea mijloacelor de măsurare neverificate metrologic. Pentru încălcările depistate, inspectorii APC au eliberat prescripții de

interzicere temporară a loturilor, prescripții de înlăturare a neconformităților depistate și au întocmit mai multe procese verbale cu privire la contravenție.

Totodată specialiștii ne avertizează că procurarea materialelor de construcție, precum și a altor produse, în locurile neautorizate este riscantă. Achiziționarea materialelor de construcție din magazinele specializate îi dă posibilitate cumpărătorului să beneficieze de o consultație gratuită de la specialiștii profesioniști care deservește consumatorii. Toată informația necesară pentru consumatori trebuie să fie indicată pe ambalajul de consum sau

în instrucțiunile elaborate de producător incluse în cutiile produselor sau lipite pe ambalaj.

La procurarea materialelor de construcție aplicate la lucrări de construcție (articole din beton, produse din mase plastice, azbest, aluminiu, PVC, lemn etc.), procurate în rețelele de comerț sau executate la comandă în bază de contract cu producătorii, consumatorii trebuie să ceară următoarele documente: certificatul de calitate eliberat de producător cu indicarea rezultatelor încercărilor fizico-mecanice; certificatul igienic; agrementul tehnic la produsele noi; informații -instrucțiuni de utilizare a produselor.

Este important de a acorda atenție la termenele de valabilitate ale produselor, iar la încheierea contractelor să se prevadă termenii de garanție. Specialiștii susțin că este dreptul consumatorilor să fie informați despre produsele pe care le procură.

Toate informațiile, in-

clusiv cele verbale, referitoare la produsele, serviciile oferite consumatorilor, documentele de însoțire, precum și contractele încheiate trebuie să fie prezentate în limba de stat sau în limba de stat și în una dintre limbile de circulație internațională. Orice alte marcaje sunt aplicate

pe produs, pe o etichetă atașată ambalajului sau pe documentele comerciale însoțitoare, cu condiția să nu afecteze vizibilitatea ori lizibilitatea mărcii de conformitate SM și să nu inducă în eroare asupra semnificației lor.

A.R.

MEMBRELE REȚELELOR DE SOCIALIZARE A FEMEILOR DIN AGRICULTURĂ ÎN VIZITE PRIN ȚARĂ

În perioada 9-10 octombrie 2014 membrele Rețelor de Socializare a Femeilor din Agricultură din zonele CENTRU și NORD au efectuat o vizită de studiu în raionul Cantemir și Orhei. În jur de 15 femei din Rețele au beneficiat de un schimb de experiență mai puțin obișnuit cu un program de lucru foarte activ. Obosite, dar mulțumite de vizitele efectuate, membrele Rețelor de Socializare a Femeilor din Agricultură s-au întors acasă cu numeroase impresii, dornice să-și deschidă afaceri noi de succes.

În cadrul deplasării, femeile au vizitat gospodăriile mai multor producători care au dezvoltat afaceri de succes în agricultură și care nu au ezitat să împărtășească din experiența acumulată. Prima destinație a grupului de doamne a fost la serele familiei Paciu din s. Brăviceni, r. Orhei. Aici femeile au făcut cunoștință cu practicile unei familii care de mai mulți ani se ocupă de cultivarea gogoșarilor în sere. Pe o suprafață de circa

și a răspuns cu amabilitate la toate întrebările care au apărut pe parcursul vizitei.

După Brăviceni, membrele Rețelei s-au deplasat spre Sudul Republicii, în r. Cantemir. Raionul Cantemir este cunoscut pe teritoriul Republicii pentru oamenii deschiși la suflet, care practică agricultura. Membrele Rețelor de Socializare a Femeilor din Agricultură au avut ocazia să viziteze mai mulți producători agricoli din regiune. Astfel, primul gospodar care

luna octombrie ardei dulci și roșii. La fel, familia crește și căpșune în câmp deschis. Afacerea pe care o deține este una de familie unde sunt implicați toți membrii ei. Trei generații ale familiei Marin lucrează împreună, fiecare având rolul său în afacere.

ne-a primit cu multă căldură a fost Valentin Tomița, un producător tânăr, dar foarte

dragi". Din cele văzute, dar vă asigurăm că am avut cu adevărat ce vedea, putem afirma că țara noastră are un viitor prosper cu astfel de producători agricoli. Tânăr, ambițios, perseverent și cu un deosebit simț a umorului, Valentin s-a dedicat complet afacerii sale.

Obosite, dar mulțumite de vizitele efectuate, membrele Rețelor de Socializare a Femeilor din Agricultură s-au întors acasă cu numeroase impresii. Să sperăm că ceea ce au văzut și entuziasmul cu care s-au întors, nu vor dispărea și se vor transforma în afaceri noi de succes.

Proiectul „Rețeaua de socializare a femeilor din agricultură” este susținut de Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED) finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Corporația Provocările Mileniului (MCC). Activitățile Rețelor de Socializare CENTRU și NORD sunt coordonate de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova „AGROinform”. În cazul în care sunteți cointeresați în activitățile rețelor, nu ezitați să ne contactați.

Natalia PAPUC

3,5 ha familia Paciu cultivă gogoșari aleși. Cu toate că este foarte greu de întrerupt lucrările în perioada aceasta a anului, când munca este în toi, gazda a oferit membrilor Rețelei toată atenția necesară

ne-a deschis ușile a fost Ilie Marin, membrul Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform de mai mulți ani. În serele familiei Marin din s. Sadăc, r-nul Cantemir am găsit în

Capul familiei este cel care nu are frica să încerce metode și culturi noi. Din cele povestite am înțeles, că are o experiență vastă și mereu este în căutarea noilor metode de cultivare a legumelor. Cel mai important este că această familie nu se teme de schimbări sau eșecuri, deoarece consideră că nu greșeste doar acel care nu face nimic. Din tot ce fac învață și devin din ce în ce mai puternici și încrezuți în sine.

Următorul agricultor care

ambicios și promițător. Pe terenurile acestui tânăr agricultor ni s-a creat impresia că vizita noastră de studiu s-a transferat din Republica Moldova într-o țară europeană. Instruindu-se în Danemarca, Valentin Tomița a creat în doar trei ani o afacere de poveste în localitatea natală – s. Leca din r. Cantemir. „Am lucrat mai mulți ani peste hotare. Totuși, într-o bună zi am decis să mă întorc acasă și să inițiez o afacere proprie în agricultură, alături de cei

FORUMUL REGIONAL AL REȚELEI CENTRU

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform invită membrele Rețelei de Socializare a Femeilor din Agricultură din zona CENTRU la un Forum regional. Evenimentul va avea loc în zilele de 29 – 30 octombrie curent, la Institutul Muncii (str. Zimbrului 10, sala de conferințe) din or. Chișinău.

Evenimentul va întruni pentru prima oară toate membrele Rețelei din regiunea CENTRU care vor evalua împreună activitățile care au avut loc pe parcursul implementării proiectului, vor participa la ateliere de lucru, vor face cunoștință cu alte membre din rețea și vor împărtăși succesele obținute în afacerile agricole pe care le gestionează. De asemenea, în cadrul forumului va fi elaborat un plan de lucru pentru anul viitor.

Proiectul „Rețeaua de socializare a feme-

ilor din agricultură” este susținut de Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor (ACED) finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Corporația Provocările Mileniului (MCC). Activitățile Rețelei de Socializare CENTRU sunt coordonate de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform. În cazul în care sunteți interesați să participați la Forumul Rețelei, nu ezitați să ne contactați.

Tel.: 022 23 56 98

PROGRAM DE INSTRUIRE REFERITOR LA COMERȚUL PE PIAȚA UNIUNII EUROPENE

S-a încheiat programul de instruire gratuite referitor la comerțul liber și promovarea pe piața Uniunii Europene, destinat întreprinzătorilor autohtoni din domeniul agroalimentar. Programul a fost organizat în perioada 4 august - 8 octombrie 2014, de către Camera de Comerț și Industrie (CCI) a Moldovei împreună cu Asociația Businessului European, în cadrul Proiectului "Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv RM - UE. Informarea și consolidarea capacităților agenților economici".

În această perioadă au avut loc 28 de seminare, la care au participat 700 de întreprinzători din diferite regiuni ale țării. Referindu-se la totalurile programului de instruire, Sergiu Harea, director la Departamentul Economie al CCI, a menționat că, trainingurile au avut loc la filialele Soroca, Bălți, Edineț, Cahul, Hâncești, Orhei, Ungheni ale CCI, precum și la Chișinău, Râbnita și în UTA Găgăuzia. Lectori internaționali

din Belgia, Olanda, Spania, România și specialiști de la Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și din sistemul bancar au venit în fața agenților economici. Ei au familiarizat oamenii de afaceri cu normele de acces pe piața UE, identificarea potențialilor parteneri de business, cerințele pentru ambalare, depozitare și transport, standardele, certificatele și regulile de origine, cer-

tificatele fitosanitare, colaborarea cu marile lanțuri comerciale, negocierea și încheierea unui contract de export/import cu parteneri din UE, instrumente de finanțare disponibile etc. Participanții la seminar au apreciat experiența trainerilor, precum și caracterul practic al informațiilor obținute, exprimându-și doleanța ca asemenea instruiți să fie organizate mai des.

În cadrul aceluiași proiect, pe lângă CCI a

Moldovei au fost create comitetele sectoriale pentru agricultură și industrie, iar în viitorul apropiat va fi creat comitetul în sfera prestări servicii. Scopul comitetelor este de a intensifica dialogul public-privat și a facilita

implicarea reprezentanților sectorului real al economiei la procesul de elaborare și perfecționare a cadrului normativ care vizează activitatea întreprinzătorilor. Totodată, au fost lansate două linii telefonice fierbinți,

la Camera de Comerț și Industrie și la Asociația Businessului European, unde agenții economici pot obține consultanță referitor la Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv RM - UE, comerțul pe piața UE, sursele de informare ș.a. Proiectul va culmina cu desfășurarea a două misiuni economice - în Belgia și Olanda, și în România, care vor avea loc până la sfârșitul lunii curente. Proiectul "Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Comprehensiv RM - UE. Informarea și consolidarea capacităților agenților economici" este realizat de CCI și EBA, cu asistența Corporației Financiare Internaționale și Guvernului Suediei.

MODIFICĂRI ÎN PROCEDURA DE ELIBERARE A AUTORIZAȚIILOR DE FUNCȚIONARE ÎN COMERȚ

Autorizația de funcționare în comerț va fi eliberată de către autoritățile publice locale în cel mult 7 zile, iar în cazul comerțului cu produse din carne, pește, animale vii, lactate și ouă - în 15 zile. Modificări și completări în acest sens au fost aprobate de către Guvern în mai multe acte legislative în vigoare care se referă la comerțul intern. În prezent, procedura durează până la 70 de zile. Obținerea autorizației de funcționare este posibilă doar după obținerea preavizelor de la mai multe instituții, precum ar fi subdiviziunile responsabile de construcții și urbanism, Centrul Național de Sănătate Publică, ANSA, MAI, organul de supraveghere de stat a măsurilor contra incendiilor. Unele din acestea acordă preavizul doar după efectuarea controlului la fața locului.

Modificările și completările aprobate de către Guvern prevăd optimizarea procedurii de eliberare a autorizației de funcționare în comerț. Se exclud unele etape în procesul de eliberare a autorizației, precum și dublările funcțiilor de autorizare și control ale autorităților publice locale și celor centrale. La eliberarea autorizației va fi aplicat mecanismul ghișeului unic. Acum, agenții economici care practică activități de comerț sunt nevoiți să obțină anual autorizația. Noile reglementări propuse prevăd eliberarea autorizației pe termen nelimitat. Cu excepția autorizațiilor eliberate pentru unitățile de comerț mobile, pentru care termenul va fi de 3 ani. Autorizațiile de funcționare în comerț vor fi eliberate gratuit. Documentul urmează a fi adoptat de către Parlament.

MOLDOVA ȘI AUSTRIA AU INTENSIFICAT COLABORAREA

Moldova și Austria vor colabora mai activ în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, al energiei, precum și al vinificației, educației, antreprenoriatului, securității alimentare. Astfel prevede un protocol semnat recent în ședința comisiei moldo-austriece pentru cooperare economică, care a avut loc la Chișinău. Vice-ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vlad Loghin, care a semnat actul din partea R.Moldova, a declarat după ceremonia de semnare că protocolul este semnul suportului ponderabil, acordat de Austria economiei moldovenești și

dezvoltării tehnologiilor noi. Directorul general pentru relații economice externe al Ministerului Federal al Științei, Cercetării și Economiei al Austriei, Franz Vessig,

a menționat că prin consolidarea cooperării economice, țara sa sprijină Moldova pe calea integrării europene. «Parlamentul austriac va ratifica Acordul de Asociere

R.Moldova - Uniunea Europeană, cel mai probabil, până la finele anului 2014. Ministerul pe care îl reprezintă face tot posibilul pentru a accelera această procedură», a asigurat oficialul. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, Austria se numără printre cei mai mari parteneri comerciali ai Republicii Moldova. În perioada ianuarie-iulie, exporturile moldovenești către Austria s-au evaluat la \$11,8 mil, înregistrând o creștere de 81% comparativ cu perioada similară a anului 2013. Importurile din Austria au constituit \$71,1 mil. (-5,8%).

MINISTERUL AGRICULTURII REDESCHIDE PIAȚA AGRICOLĂ DIN APROPIERE

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare anunță că începând cu 11-12 octombrie 2014, este redeschisă piața agricolă „IARMAROCUL-TÂRG AL PRODUSELOR AUTOHTONE” de lângă sediul instituției (bd. Ștefan cel Mare, 162, mun. Chișinău). În comunicatul Ministerului se precizează că în piață vor fi comercializate doar produse moldovenești direct de la producător. În acest sens, ministerul a solicitat organizațiilor reprezentative ale agricultorilor să intervină și să contribuie la participarea activă a producătorilor agricoli

la târgul produselor autohtone. Autoritățile susțin că târgul se va desfășura săptămânal în zilele de sâmbătă și duminică în parcare de lângă minister. Potrivit comunicatului, aceste evenimente sunt parte a politicii Ministerului Agriculturii pentru promovarea produselor autohtone și a culturii de consum a acestora. Totodată, se comunică că neparticiparea producătorilor agricoli la acest gen de evenimente de promovare, va duce la sistarea acestei practici și chiar orientarea consumatorilor spre produse de import.

VIETNAMEZII ȘI EGIPTENII – INTERESAȚI DE PRODUSELE MOLDOVENEȘTI

În ziua de 8 octombrie, în jur de 15 reprezentanți ai mediului de afaceri din Vietnam și 30 de agenți economici din Moldova s-au întrunit în cadrul unei reuniuni, pentru a identifica posibilitățile de colaborare și a iniția noi parteneriate de business. Evenimentul a fost organizat de Camera de Comerț și Industrie (CCI) a Moldovei împreună cu Ambasada Republicii Socialiste Vietnam în Republica Moldova, cu reședința la Kiev. În aceeași perioadă, țara noastră a fost vizitată de un grup de oameni de afaceri din Egipt interesați de carnea de vită și de merele noastre.

Potrivit unui comunicat de presă al CCI, în deschiderea întrunirii, vicepreședintele instituției Vladimir Didilica, a accentuat necesitatea de a intensifica relațiile comercial-economice între Moldova și Vietnam și i-a informat pe oaspeți despre principalele sectoare ale economiei naționale, oportunitățile investiționale pe care le oferă țara noastră, în special în contextul Zonei de liber schimb cu Uniunea Europeană. Pentru a-și crea o imagine mai complexă despre mediul de afaceri din Moldova și despre potențialul agenților economici autohtoni, Didilica i-a invitat pe businessmenii din Vietnam la Expoziția națională „Fabricat în Moldova”, organizată de CCI, anual, la sfârșitul lunii ianuarie. Vicepreședintele CCI și-a mai exprimat speranța ca reuniunea de afaceri să fie eficientă pentru întreprinzătorii din ambele state prezenți la eveniment și să aibă ca rezultat încheierea contractelor de colaborare.

VIETNAMUL – O PUNTE DE ACCES PE PIAȚA ASIEI

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Socialiste Vietnam în Republica Moldova, cu reședința la Kiev, ES Nguyen Minh Tri, a menționat că Vietnamul percepe Republica Moldova ca pe un partener util, de încredere, dar și ca o

punte de legătură spre piața Uniunii Europene. „Vietnamul are o piață de 900 mln. consumatori și, la rândul său, poate deveni pentru Moldova o poartă de acces spre Asia, deoarece este membru al mai multor organizații internaționale și regionale. Pentru că anume reprezentanții sectorului real al economiei sunt cei care pun în practică și realizează proiectele investiționale, am venit în Moldova însoțit de un grup de întreprinzători din domeniul poligrafic, agricol, fabricarea încălțămintei, industria textilă, care sunt interesați de inițierea relațiilor de colaborare cu companii moldovenești”, a precizat Excelența Sa.

După partea oficială a manifestării au avut loc discuții și întrevederi bilaterale.

Chu Hai Ha, conducător al firmei „Mereven Food”, a afirmat că s-a convins de calitatea vinurilor, fructelor și legumelor moldovenești. „Dorim să preluăm experiența Moldovei în domeniul agricol, să importăm vinuri, sucuri, conserve, fructe proaspete. Putem chiar investi într-o întreprindere mixtă, care să producă în Vietnam vinuri din materie primă moldovenească. Pe piața noastră există deja vinuri franceze, italiene, australiene, chiar și de pe continentul american. Vinurile moldovenești nu le cedază după indicii de calitate, însă trebuie să investiți în promovarea lor. Pe piața vietnameză există mai multe nișe libere, dar dacă nu le veți ocupa, vor veni alții în locul vostru”, a conchis businessmanul. Liviu Sorbalo, directorul unei companii vinicole a spus că dorește să le propună întreprinzătorilor vietnamezi vinuri produse de vinăria sa. „M-am informat des-

pre cultura de consum a vinului în Vietnam. Consumatorii de acolo preferă vin roșu sec. Cred că ne vom găsi parteneri de afaceri”.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, volumul comerțului exterior (fără a se ține cont de activitatea comercială a agenților economici din raioanele de est) al Republicii Moldova cu Vietnam, pentru 7 luni ale anului 2014, a înregistrat suma de 11,6 mil. USD, cu 24,7% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exportul de mărfuri realizat în perioada analizată a înregistrat suma de 2,6 mil. USD, crescând de 2,6 ori

față de 7 luni ale anului precedent. Importul de mărfuri efectuat în ianuarie - iulie 2014, în Republica Moldova din Vietnam, a însumat 9 mil. USD și a înregistrat o scădere de 3,2 % în raport cu perioada similară a anului 2013.

CARNE DE VITĂ ȘI MERE PENTRU EGIPTENI

La 7 octombrie 2014, Ion Sula, directorul general al ANSA s-a întâlnit cu un grup de oameni de afaceri din Egipt, interesați să importe carne de vită înghețată. Aceștia s-au informat despre con-

dițiile și posibilitățile unei investiții în unități de creștere a bovinelor pentru a fi exportate pe piața egipteană. În același context, delegația egipteană a vizitat un abator din sudul țării pentru a cunoaște condițiile de sacrificare și de păstrare a cărnii.

Un subiect aparte a fost posibilitatea de a importa merele moldovenești în Egipt. Oameni de afaceri egipteni și-au arătat interesul față de această posibilitate și s-au documentat despre varietatea merelor autohtone, volumele posibile, calibrarea și sortarea merelor, în timpul vizitei la o unitate de procesare a merelor din nordul țării. Prunele sunt și ele la mare căutare în Egipt, odată cu începutul postului musulman (Ramadan), iar Egiptul este un mare importator de prune.

Egiptenii au vrut să cunoască legislația în domeniul siguranței alimentelor din R. Moldova și s-au arătat oarecum satisfăcuți de tendințele de armonizare a acesteia cu legislația europeană în domeniul siguranței alimentelor, fapt care le va facilita importurile către Egipt. Vizita egiptenilor este una de răspuns la cea efectuată de directorul ANSA în Egipt la finele lunii septembrie. Acesta a plecat în această țară în pentru a-i informa pe egipteni despre posibilitățile cooperării și potențialul de export al Republicii Moldova în domeniul agroalimentar.

MĂSURI SPORITE DE PROTECȚIE CONTRA EBOLA

Centrul Național de Sănătate Publică (CNSP) recomandă cetățenilor moldoveni să evite călătoriile în țările afectate de epidemia Ebola și să respecte regulile de conduită și igienă pentru a preveni apariția și răspândirea cazurilor de Ebola în țara noastră. În cadrul unei ședințe extraordinare autoritățile au decis alocarea a patru milioane de lei, pentru a preveni răspândirea infecției în republică. Între timp, Poliția de Frontieră este în alertă, ne-a declarat Daniela Mânzatu, ofițer de presă al instituției.

Responsabilii din domeniul ocrotirii sănătății s-au întrunit săptămâna trecută într-o ședință extraordinară unde au discutat despre măsurile ce vor fi luate în cazul depistării vreunui caz de Ebola în țara noastră. S-a decis alocarea a patru milioane de lei, bani ce vor fi utilizați pentru procurarea echipamentului medical de protecție, dar și a unei capsule speciale pentru transportarea pacienților. Spitalul clinic de boli contagioase Toma Ciorbă va fi instituția unde vor fi aduși eventualii bolnavi de Ebola.

POLIȚIA DE FRONTIERĂ – ÎN ALERTĂ

Între timp, instituțiile responsabile au intrat în alertă și iau măsuri sporite pentru a preveni intrarea virusului în țară. Daniela Mânzatu, ofițer de presă în cadrul Poliției de Frontieră a R. Moldova a declarat pentru AgroMediaInform că la punctul de trecere Aeroportul Internațional Chișinău fiecare persoană care intră în țară este obligatoriu scanată cu ajutorul sistemului automatizat de detectare a temperaturii febrile (termoscaner). „Precizez că nu avem curse de avion directe cu Africa, totuși având în

vedere că boala a părăsit în Europa, luăm toate măsurile de precauție posibile. Persoanele care prezintă temperatura corpului mai mare de 38,2 - sunt depistate imediat de scanner. Prin urmare, ele vor fi conduse în cabine speciale unde vor fi intervievate de personal instruit. Vor fi întrebați despre itinerariul lor, simptomele pe care le au etc, orice alte informații ce pot să ajute la depistarea bolii”. Aflăm că poliștii de frontieră sunt bine instruiți referitor la semnele bolii și atunci când există o suspecție de Ebola, vor îndrepta imediat persoanele în cauză într-o sală izolată și vor anunța de urgență Centrul de Sănătate Publică. „Odată cu anunțarea specialiștilor de la Centru, responsabilitatea noastră se oprește aici”, susține ofițerul de presă.

Având în vedere faptul că Ebola poate ajunge în Moldova nu doar pe cale aeriană, cazuri de boală fiind înregistrate în țări ca Spania – unde lucrează mulți cetățeni de-ai noștri, ne-am interesat de măsurile care se iau în punctele terestre de trecere a frontierei. „La Leușeni, unde e cel mai mare flux, dar și în celelalte puncte este dificil de pus asemenea scanere, pentru că ele necesită condiții speciale de utilizare. Însă avem termometre portabile,

care stabilesc temperatura corpului de la o distanță de 5-15 cm. Prin urmare, în cazul celor suspecți, se duc convorbiri și se măsoară temperatura”, ne spune Daniela Mânzatu.

ATENȚIE LA SIMPTOME

Responsabili din cadrul CNSP ne-au declarat că instituția recomandă cetățenilor R. Moldova să evite călătoriile în Guineea, Liberia, Sierra-Leone și Nigeria, iar celor aflați în statele afectate să urmărească mesajele emise de autoritățile locale și să respecte regulile de conduită și igienă pentru a preveni apariția și răspândirea cazurilor de Ebola în țara noastră. Persoanele revenite din aceste țări africane trebuie să se adreseze imediat medicului de familie, mai ales în caz de apariție a semnelor de boală – febră, cefalee, faringită, dureri toracice, tuse, erupții pe piele și hemoragii. Medicii solicită cetățenilor să evite contactul direct cu posibili bolnavi sau persoane decedate, revenite din zonele afectate.

Specialiștii din cadrul CNSP susțin că ebola sau febra hemoragică este o boală de origine virală, cu evoluție severă. Perioada de incubație este 2-21 zile, rata

mortalității fiind de 24-90%. Boala nu se transmite prin aer, doar de la persoană la persoană prin contact direct sau indirect cu fluidele biologice (sânge, salivă, vomă, urină, materii fecale). Transmiterea infecției la om poate avea loc prin contactul cu animale moarte sau vii infectate, cum sunt antilopele de pădure, lilieci. Infecțarea este posibilă și prin contact sexual neprotejat cu persoane care au suportat boala. Ebola debutează cu manifestări de pneumonie (febră, cefalee, faringită, dureri toracice, tuse), afectarea sistemului digestiv (diaree, vomă), ulterior apar erupții și hemoragii în maxim 9 zile de la debut. Boala poate fi confirmată prin teste specifice care nu se fac la noi în țară. Responsabilii susțin că în caz de necesitate probele biologice colectate vor fi examinate în laboratorul Institutului Pasteur din Lion, Franța, iar CNSP are persoane instruite pentru organizarea transportării internaționale a probelor respective. Tratatament și vaccin specific

contra bolii în prezent nu există.

OMENIREA – CONTRA EBOLA

Lumea este pe cale să piardă cursa împotriva virusului Ebola și nu reușește să controleze epidemia mortală, a avertizat recent un oficial de rang înalt al Națiunilor Unite. Epidemia de Ebola „este cu mult înaintea noastră, ea avansează mai repede decât noi și este pe cale să câștige cursa”, a declarat Anthony Banbury, coordonator ONU pentru Ebola. Potrivit acestuia, dacă Ebola câștigă, populațiile Națiunilor Unite vor pierde enorm. Acesta și-a exprimat îngrijorarea că dacă nu va fi oprită evoluția bolii, ne vom confrunta cu o situație fără precedent, pentru care nu există un plan. Președintele Barack Obama și François Hollande, cancelarul Angela Merkel și premierii Matteo Renzi și David Cameron au calificat virusul Ebola ca fiind «cea mai gravă urgență sanitară

din ultimii ani», iar comunitatea internațională trebuie să facă mai multe și să acționeze mai rapid pentru a stopa răspândirea bolii.

Răspândirea infecției Ebola în statele europene este inevitabilă și se datorează călătoriilor în țările din Africa, a precizat Jarno Habicht, reprezentantul Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) din Moldova. Totuși, acesta consideră că riscurile de răspândire a acestei boli în Europa sunt foarte mici și pot fi evitate. Pentru aceasta statele trebuie să fie vigilențe și să își doteze sistemul de sănătate cu echipamente, laboratoare, facilități pentru tratament, angajați instruiți, comunicare cu cei care călătoresc, dar și cu populația generală, pentru a putea face față unei eventuale crize.

Ebola a provocat moartea a 4.493 de persoane dintre cele 8.997 de cazuri înregistrate în șapte țări, potrivit celui mai recent bilanț al OMS. Mai grav, se așteaptă o explozie de cazuri până în decembrie.

A.R.

A ÎNCEPUT CAMPANIA DE VACCINARE A CÂINILOR

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) a demarat campania de vaccinare contra rabiei a câinilor din gospodării, care are loc în perioada octombrie – noiembrie a fiecărui an. Vaccinarea este efectuată gratuit de către medicii veterinari de liberă practică cu vaccină procurată din bugetul de stat.

ANSA solicită asistență și receptivitate din partea populației pentru vaccinarea totală și în termen a câinilor din gospodării. Prin urmare, este necesar să permiteți accesul liber în gospodării al medicilor veterinari; să indicați toți câinii, în cazul în care nu au

fost luați la evidență; să fiți prezenți în timpul vaccinării și să nu propuneți și să nu oferiți recompense medicilor veterinari. Conform datelor Agenției, în primele luni ale anului curent au fost înregistrate 29 de cazuri de rabie la câini.

Rabia (turbarea) este o

boală produsă de un virus și afectează sistemul nervos central (creierul și măduva spinării) atât la animale cât și la oameni. Animalele infectate cu acest virus pot răspândi boala prin mușcătură, prin salivă (animalele elimină virusul cu 10-14 zile înainte de debu-

tul clinic al bolii, cea mai mare cantitate de virus este eliminat prin salivă). Oame-

nii se pot infecta de această boală în urma mușcărilor, produse atât de la animale

sălbatiche cât și domestice. Boala uneori se poate transmite prin simpla lingere a unei plăgi. Această maladie, în prezent aproape dispărută la om în majoritatea țărilor dezvoltate, reprezintă încă o problemă majoră de sănătate publică în multe țări din Asia și Africa. Anual se înregistrează în lume între 50.000-70.000 de morți de rabie, 30-50% din aceste cazuri fiind copii. Rabia se plasează astfel pe plan mondial, printre maladiile infecțioase mortale.

CULTURA CASTANULUI COMESTIBIL ÎN ROMÂNIA

Afacerea cu castane comestibile devine tot mai atrăgătoare. Vânzările merg bine în țară – pe internet sau la târguri, în timp ce pe piața europeană, castanele românești sunt concurate de cele din Grecia, care sunt mai ieftine și mai mari. Castanele comestibile sunt considerate delicatose în mai multe bucătării internaționale, iar românii le preferă coapte pe jar.

Totuși, dacă până acum câțiva ani, cultura castanului era ceva obișnuit în România, astăzi cu greu mai găsești persoane care să investească bani într-o astfel de livadă. Cei care au făcut însă acest pas spun că profitul este adus nu doar din comercializarea castanelor comestibile, ci și din vânzarea de puieți. Potrivit studiilor de specialitate, aceste fructe pot fi cultivate cu randament bun în România doar în anumite zone care îndeplinesc condițiile climatice necesare: Maramureș – în depresiunea municipiului Baia Mare și în județul Gorj – zona Tismana. Cultivarea castanilor comestibili poate fi o afacere profitabilă pentru cei care dețin terenuri în aceste zone și care sunt dispuși să investească și nu așteaptă un rezultat în primii ani de la începerea afacerii.

Românii care au început afaceri în acest domeniu se împart în două categorii. Primii care culeg castanele din pădure și apoi le valorifică, iar alții care fac livezi pentru a cultiva castane în medii controlate și vând puieți și fructe. Ionuț Zglobiu deține două hectare de plantație cu castani în zona Tismana, județul Gorj. Dintre aceștia jumătate sunt plantație veche, cu copaci bătrâni, ajunși la maturitate, iar cealaltă jumătate cu puieți. În prezent are peste 12.000 de puieți de castan, care în următorii doi ani vor începe să dea rod. Livada cea nouă a fost realizată cu fonduri europene și a investit în jur de 20.000 de euro în amenajarea ei. „Din fonduri proprii nu aș fi reușit niciodată să realizez această plantație, costurile sunt destul de mari și mai sunt și pierderi

deoarece în jur de 3.000 de puieți s-au uscat. Materialul pe care îl avem în prezent are în jur de 3 ani și cam într-un an, doi va începe să dea rod. Am calculat investiția undeva la 3 euro/castan, pe care o vom amortiza cam în 5-6 ani din vânzarea de puieți și în 3-4 ani dacă vom începe să vindem castane”, spune Ionuț Zglobiu.

Deși castanii sunt pomi care rodesc în fiecare an, depind foarte mult de condițiile climatice și cantitatea de castane culeasă poate varia mult. Zglobiu spune că dacă anii trecuți recolta și 10

tone de castane la hectar, iar făcând un calcul, la un preț mediu de 10 lei – cu cât vând producătorii în piețe sau pe internet, câștigurile pot depăși 20.000 de euro. Totuși, anul acesta a fost mai greu, așa că pe plantația de castani, investitorul abia a reușit să adune 4 tone, iar perioada de cultivare s-a încheiat. Speranța îi stă totuși în livada nouă care este tratată împotriva bolilor și de la care se așteaptă să obțină cantități satisfăcătoare de fruct.

În ceea ce privește desfacerea castanelor comestibile, deși cererea este foarte

mare, singurele mijloace de vânzare sunt în piețe și pe internet, sau în unele cazuri către companii din Europa care le exportă. Totuși există și în acest caz unele probleme. „Am vândut acum patru ani 20 de tone unui italian care a venit aici în zonă, de atunci nu am mai avut alte comenzi. Am înțeles că unul dintre motivele pentru care nu se mai iau castanele noastre pentru export ar fi aspectul lor. Față de cele aduse din Grecia ale noastre sunt mai mici și mai turtite, dar la gust nu se compară, cele de aici sunt mult mai

aromate și mai gustoase”, explică Zglobiu. Intrarea pe piața hipermarketurilor și a supermarketurilor este un vis îndepărtat pentru cultivatorii români care se bat cu piețe tradiționale precum cea din Italia sau Grecia.

Nicolae Becheanu are o pepinieră de pomi fructiferi în localitatea Cornești din județul Gorj și printre altele crește și castani comestibili. Acesta a explicat că cererea pentru castan este destul de mare, dar majoritatea celor care cumpără iau cantități mici pentru a-i planta în curte sau în grădini. „Castanul ar fi o cultură profitabilă, dar ajunge la maturitate și începe să dea rod la adevărata sa valoare abia după de 8-10 ani. Creșterea puieților la fel este destul de anevoioasă. Noi semănăm toamna castane, primăvara iese din pământ și cam într-un an crește 25 de centimetri, la 2 ani ajunge la 75 cm, iar în al treilea an depășește un metru și poate fi vândut ca puieț. Întreținerea și creșterea acestuia este destul de pretențioasă, trebuie curățat în permanență de buruieni și udat”, explică administratorul de la Pepiniera Cornești.

agointel.ro

CARE SUNT ANTIBIOTICELE FOLOSITE ÎN SECTORUL ZOOTEHNIC DIN EUROPA

Antibioticele precum penicilinele sau tetraciclinele sunt, în continuare, cele mai utilizate în zootehnie, fiind prescrise și pentru speciile de animale care ajung să fie consuma-

pe un eșantion de 3.004 de medici din 25 de țări europene. S-a constatat că medicii veterinari recurg la antibiotice umane deosebit de importante. Ei apelează la vechile antibi-

te de populație, arată un sondaj realizat în 25 de țări europene. Sondajul a fost realizat sub supravegherea Directorului Agențiilor Medicale și Federației Medicilor Veterinari din Europa și urmărește să analizeze care sunt antibioticele prescrise în țările europene și pentru tratarea căror boli sunt utilizate. Sondajul a fost realizat

otice cum ar fi penicilina și tetraciclinele pentru a trata diverse afecțiuni ale animalelor. În studiu pot fi observate diferențe între preferințele medicilor din diferite state. Antibioticele umane sunt prescrise, în general, pentru boli urinare la pisici, boli respiratorii la vite, boli locomotorii la vite și afecțiuni dentare la pisici.

DACIAN CIOLOȘ, LA FINAL DE MANDAT

Aflat la final de mandat, comisarul European pe Agricultură, Dacian Cioloș, a declarat că intenționează să rămână aproape de sectorul agricol, însă nu își va continua activitatea la Bruxelles. În plus, nu va lucra nici în mediul privat întrucât există o serie de restricții din partea autorităților în acest sens.

„Nu o să rămân la Bruxelles, dar încă nu m-am gândit. Să vă spun sincer, până în ultima zi de mandat, o să am de lucru pentru că au fost multe urgențe și sunt multe lucruri de finalizat. O să am timp să mă gândesc. Eu am din punct de vedere profesional anumite restricții în următoarea perioadă, cel puțin legate de sectorul privat pentru că sunt niște principii de etică la Comisia Europeană pe care foștii comisari trebuie să le respecte. Ținând cont și de aceste restricții, cred că într-un fel sau altul, o să rămân

conectat la ceea ce înseamnă agricultură, cooperare internațională în domeniul agroalimentar, o să vedem”, a declarat Cioloș întrebat fiind de planurile sale după finalizarea mandatului de comisar.

Românul va mai ocupa funcția de comisar european pe Agricultură până la finalul acestei luni, noua comisie condusă de Jean Claude Junker începându-și

activitatea de la 1 noiembrie 2014.

Dacian Cioloș este absolvent al Facultății de Horticultură din cadrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj. După mai multe stagii de practică la Comisia Europeană și ferme de agricultură ecologică din Franța, a lucrat ca Task Manager Agricultură, SAPARD, la Comisia Europeană. A de-

venit ministrul Agriculturii din România în perioada 11 octombrie 2007 - 22 decembrie 2008. În anul 2010 devine comisarul european pentru Agricultură în cadrul Comisiei conduse de Jose Manuel Baroso. Cioloș a gestionat portofoliul cu unul dintre cele mai mari bugete din cadrul CE. Pentru Politica Agricolă Comună 2014-2020, CE a pus la bătaie 386,9 miliarde de euro.

WWW.AGRAVISTA.MD
te informează la timp,
oferindu-ți cele mai bune
argumente în orice negociere!

Mulți producători s-au convins
că este mult mai greu
să vinzi produsul
la un preț convenabil,
decât să produci

AgraVista – Bursa Agricolă on-line din Republica Moldova - [OPERA 9.64 (build 10487)]

Автоматическое обновление: 15.06.2010

romana | русский | english

15 iunie 2010

Produse | Companii | Infocentru | Stiri

Noutati si anunturi recente | Toate noutatile

- Locuri libere pentru comerțul cu lactate în pietele din Chisinau (15 iunie 2010)
- Kenia: Cerealele sunt contaminate masiv cu aflatoxine (15 iunie 2010)
- Irakul a impus embargo asupra importurilor de legume proaspete (15 iunie 2010)
- Franta va produce morcovi multicolori (15 iunie 2010)
- Anul acesta R. Moldova va mai avea cu 20-25% livrările de producție alcoolică și agricolă în Belarus (14 iunie 2010)

Baza de date de produse si companii

Produse
Cauta dupa produs:
Alege produse din:
Alege categoria

Companii
Cauta dupa companie:
Alege companii din:
Alege regiunea

Infocentru

- Monitorizarea pietei
Monitorizarea pietei angro de fructe si legume in Moldova, mai 2010
- Studii
Producerea si comercializarea cartofului in raionul Orhei
- Legislatie
Buletin financiar mai 2010
- Tehnologii
Intrarea - una din conditiile succesului in agricultura
- Idee de afaceri
Cultivarea tomatelor in sere
- Buletin AgraVista
Buletin AgraVista, nr. 4, 2010
- Agromediainform
Agromediainform nr. 7, aprilie 2010
- Expozitii si conferinte
Expozitii produse organice 2010-2011
- Istori de succes
Business-ul de pastrare a fructelor in frigider
- Adrese utile

Publicitate:
PDBA – asistență tehnică

Preturi
Preturi la produse agricole pe pietele din Moldova, Polonia, Ucraina si Rusia. Aveți posibilitatea de a vizualiza preturile in format **grafic, tabel** si **excel arhivat**. [Detalii](#)

Sondaj
Sunteti de acord cu vanzarea terenurilor persoanelor straine?
☐ Sunt de acord
☐ Nu sunt de acord
☐ Nu știu

Partener AgraVista:
IEAD

De la 1 septembrie 2014 puteți accesa pagina AGRAVISTA în versiune nouă. În prezent aveți acces la ambele versiuni AGRAVISTA. Versiunea nouă o puteți accesa acum la **new.agravista.md**.

new.agravista.md

Приложения | Suggested Sites | Web Slice Gallery | Импортровано из...

Автоматическое обновление: 15.06.2010

AGRAVISTA Primul portal agricolural din Moldova

Email | Parola | INTRĂ | ÎNREGISTRARE

AGRO RO Inform

Află prețurile la produse fără a ieși din casă!

NOUTĂȚI | COMPANII | INFOCENTRU | PREȚURI | CERERI & OFERTE | DESPRE NOI

Caută

CERERI & OFERTE

PLASEAZĂ ANUNT

OFERTE RECENTE

vind erbicidul Fusilade Forte
Vand orz de toamna dinroada anului curent
miez de floarea soarelui

CERERI RECENTE

Orz
Achizitionam griu

INFOCENTRU

14/07/2014
Pe piața din Orhei a apărut în vânzare producție autohtonă de ardei dulci
Producătorii agricoli din raionul Orhei oferă producție proprie de ardei dulci

11/07/2014
La piața din Balti, oferta de pepeni verzi este mare
Producția autohtonă de pepeni verzi a constituit aproximativ 20-25% din producția totală.

08/07/2014
Pe piața din Orhei oferta de roșii este mare
Deși oferta de roșii este mare, prețurile rămân înalte.

DINAMICA PREȚURI

BAZA DE DATE PRODUSE / COMPANII

Denumire:
Categoria: Țara:

SONDAJ
Care este piața de interes pentru comercializarea produselor / serviciilor?

TRASEUL SĂRĂTENI – SOROCA A FOST DAT ÎN EXPLOATARE

Traseul Sărăteni-Soroca cu o lungime de 93 de km, reabilitat în cadrul Programului Compact cu susținerea Guvernului SUA, a fost dat joia trecută în exploatare. La ceremonie au participat Premierul Iurie Leancă, ambasadorul SUA la Chișinău William Moser, locuitori din raioanele Soroca, Telenești și Florești care vor beneficia de noul traseu.

Potrivit unui comunicat de presă al Guvernului, proiectul de reabilitare a șoselei Sărăteni-Soroca a inclus reparația și construcția a 14 poduri, construirea trotuarelor, a canalelor de colectare a apelor pluviale și a stațiilor de autobuz, dar și iluminarea traseului prin localități, instalarea parapetelor din metal, a indicatoarelor rutiere și a obiectelor reflectorizante pe porțiunile periculoase. Totodată, a fost construită o intersecție denivelată - prima în țară, din ultimele două decenii.

„Un drum modern le oferă oamenilor nu doar comoditate, ci și posibilitatea de a se deplasa mai rapid și mai ieftin, un stimulent pentru a rămâne în satul de baștină și a porni o afacere, ceea ce înseamnă și locuri de muncă. Toate aceste acțiuni și tot sprijinul extern de care beneficiază țara noastră au un singur scop - un viitor demn și prosper al Moldovei și al cetățenilor ei. Aceasta este Moldova de mâine, pe care ne-am propus să o edificăm împreună”, a declarat Prim-ministrul Iurie Leancă, prezent la inaugurare. Ambasadorul SUA în Republica Moldova, William Moser, a

menționat că a avut o deosebită plăcere să le arate tuturor că și în Moldova pot fi construite drumuri de calitate. Specialiștii prognozează că, odată cu reabilitarea acestui traseu, va crește numărul de călători, al afacerilor în zonă și, respectiv, al locurilor de muncă. Pe durata executării lucrărilor, companiile de construcție și de supraveghere au contractat 1277 de persoane, dintre care 70 la sută - cetățeni moldoveni.

Proiectul a costat 100 mil dolari. Lucrările de reabilitare a drumului Sărăteni-Soroca au demarat în toamna anului 2012 și au fost efectuate de consorțiul de companii turcești ONUR și SUMMA și compania austriacă Strabag, selectate prin concurs internațional. Reconstrucția drumului a fost efectuată în conformitate cu standardele internaționale, asigurarea calității fiind supravegheată de companii internaționale.

După evenimentul în cauză prim-ministrul Iurie Leancă a convocat o ședință cu reprezentanții instituțiilor statului responsabile de aplicarea programului Compact, finanțat de Guver-

nul SUA prin intermediul Corporației Provocările Mileniului. La ședință s-a decis crearea unui Grup de lucru pentru evaluarea performanțelor obținute de Republica Moldova în realizarea obiectivelor programului Compact și pentru identificarea acțiunilor ce vor asigura eligibilitatea țării pentru un nou program al Corporației.

Iurie Leancă s-a referit, în context, la necesitatea de a intensifica lupta cu corupția, de a asigura o creștere economică permanentă, consolida securitatea energetică și de a atrage investiții printr-un grad mai sporit al transparenței, responsabilității, dar și supremației legii. Aceste subiecte au fost puse în discuție în cadrul unei convorbiri telefonice pe care prim-ministrul Iurie Leancă a avut-o cu vicepreședintele SUA, Joe Biden. Prim-ministrul a spus că: «Este necesar să consolidăm eforturile noastre, a tuturor instituțiilor statului, inclusiv Procuratura, Centrul Național Anticorupție, Curtea de Conturi pentru a înainta în procesul de reformă inițiat în vederea consolidării statului democratic și a eficienței guvernării.»

Prin intermediul Programului Compact, Republica Moldova a beneficiat de proiecte de reabilitare a drumurilor naționale și a sistemelor de irigare, în valoare de 262 milioane de dolari.

CERERI ȘI OFERTE Perioada 1-15 octombrie 2014

OFERTE

Produs / Serviciu	Cantitate	Contacte
Floarea soarelui	300 t	0236 43217
Porumb	500 t	0236 43217
Fasole	2 t	0259 70375
Soia	80 t	0259 74311
Floarea soarelui	150 t	079501481
Centrifugă electrică pentru miere din inox, 35 rame	1 unitate	023649453
Uscător electric de polen și fructe (10 casete), inox	1 unitate	023649453
Pere Noiabrischi	5 t	0236 73253
Mere Golden, Idared	10 t	0236 73253
Soia	150 t	antagrobs@mail.md
Varză	40 t	mciatur@mail.ru
Îngrășămintă biologică Biostim, 25.00 lei/sticla de 1 l	25 t	0236 22248
Semănătoare SPC	1 unitate	strungarubs@mail.md
Stropitoare de câmp Pilpet	1 unitate	strungarubs@mail.md
Floarea soarelui	80 t	0254 46267
Mere	150 t	0254 46267
Porumb	300 t	0236 613223
Grâu alimentar 24% gluten, 90% IDC	300 t	0236 613223
Porumb	100 t	0236 42276
Floarea soarelui	150 t	0236 42276
Porumb	1 000 t	ivalamsagro@rambler.ru
Floarea soarelui	500 t	ivalamsagro@rambler.ru
Struguri Moldova	3 t	0236 45449
Porumb	30 t	0236 45449
Porumb	300 t	0 236 40230
Mere Golden, Idared	15 t	0236 41365
Struguri Moldova	4 t	0236 43230
Soia	100 t	0259 79400
Floarea soarelui	200 t	0259 79400
Floarea soarelui	300 t	0236 613223
Grâu alimentar	200 t	0 259 51513
Floarea soarelui	150 t	0 259 51513
Porumb	200 t	0 259 51513
Miere de albine polifloră	500 kg	0236 49453
Floarea soarelui	250 t	0236 49230
Grâu alimentar 23% gluten, 90% IDC	300 t	0236 49230
Căpșune de calitate	6 t	0236 75209
Stoloni de căpșune în ghiveci	140 000 unități	0236 75209
Stoloni de căpșune	60 000 unități	0236 75209
Mere	5 t	0236 63247
Struguri Moldova	8 t	0236 22248
Floarea soarelui	70 t	0259 64275
Grâu furajer	40 t	0259 64275
Roșii de seră	10 t	0236 73253
Roșii de seră	10 t	0236 75341
Varză	10 t	0236 75341
Floarea soarelui	120 t	0236 42276
Floarea soarelui	150 t	0236 76239

CERERI

Produs / Serviciu	Cantitate	Contacte
Făină de grâu calitate superioară	50 0 t	0236 43006
Făină de grâu, calitatea I, conținutul de gluten 23-24%	50 t	0259 23865

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.md

Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține www.agravista.md

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE și nu știți în ce domeniu să investiți?**DORIȚI SĂ LUAȚI PREȚ BUN**
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?**Abonați-Vă la ziarul****AGROmediainform****ȘI VEȚI PRIMI:**

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

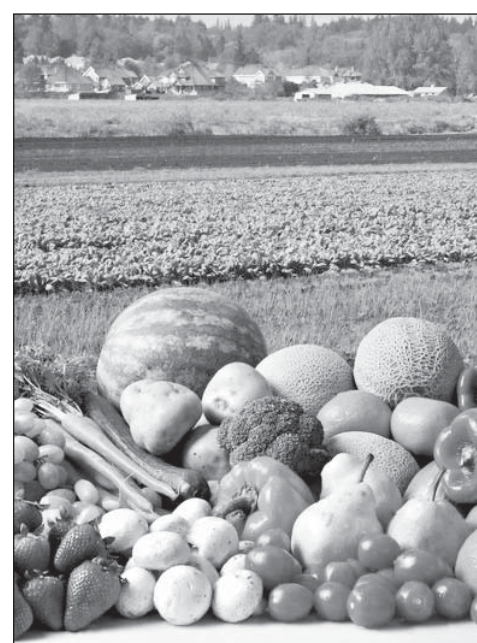
**Toate acestea la un preț
rezonabil de numai****132 de lei**
pentru abonament anual

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

Prețuri de abonare (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

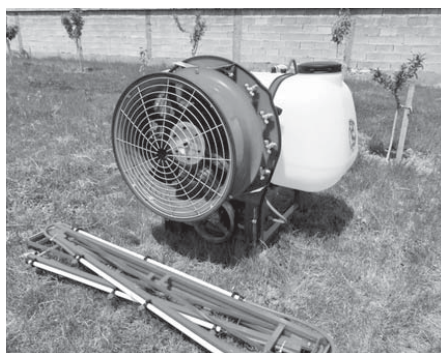
Abonamente la ziarul AGROMEDIAINFORM
pot fi perfectate în toate oficiile poștale.**Index de abonare: PM 21948****Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici**

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

**TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATE****PREȚURI ACCESIBILE -**
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică
■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau basculabilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

**PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:****Ozonteh IMPEX S.R.L.**

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md